

DIENVIDKALIFORNIJAS LATVIEŠU INFORMĀCIJAS BIĻETENS

Iznāk kopš 1951. gada decembrā

2013.

OKTŌBRIS

Nr. 8 (662)

ALAs rīkotā ceļojuma „Sveika, Latvija!” Dienvidkalifornijas dalībnieki 27. jūnijā Melngalvju namā; no kreisās: Aleksis Dankers, Daina Reimane, Latvijas valsts prezidents Andris Bērziņš, Dāvis Berkolds, Pauls Berkolds

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

6. oktobrī plkst. 12.30 draudzes rudens bazārs

13. oktobrī plkst. 1.00 Latvijas mūziķu trio „Šmite Kārkle Cinkuss” koncerts

No 9. līdz 13. oktobrim *Culture Collide Festival 2013* (Echo Park on Reservoir St.);

piedalīsies Latvijas mūziķu grupas „Instrumenti” un „Prāta vētra”

19. oktobrī no plkst. 9.00 līdz 4.00 ALAs rīkota konference ārzemju latviešu skolu skolotājiem un vecākiem

19. oktobrī novusa turnīrs un Losandželosas latviešu nama 40. gada svētki (plkst. 4.00)

Dienvidkalifornijas Latviešu INFORMĀCIJAS BIĻETENS
ir Dienvidkalifornijas latviešu biedrības izdevums
Biedrības adrese: 1955 Riverside Dr., Los Angeles, CA 90039
Raksti Informācijas Biļetenam iesūtāmi redaktorei:

Astrai Moorai
6157 Carpenter Ave., North Hollywood, CA 91606
Tāl./tālrakstis: 818-980-4748; e-pasts: laiks@juno.com

Raksti ievietošanai biļetenā iesūtāmi līdz katra iepriekšējā mēneša 10. datumam. Iesūtītos rakstus redaktorei ir tiesības īsināt vai rediģēt. Anonimus rakstus Informācijas Biļetenā neievieto. Rakstos izteiktās domas pauž tikai rakstu rakstītāju viedokli, kas var arī nesaskanēt ar izdevēju vai redaktora viedokli. Honorārus IB nemaksā.

DK LB biedriem par Informācijas Biļetenu nav jāmaksā. Biedru nauda ir \$25 gadā, ģimenei – \$40 gadā. Par biedru var kļūt, nosūtot biedrības kasierim biedru naudu. Personām, kuŗas nav DK LB biedri, Informācijas Biļetena abonēšanas maksa ir \$35 gadā. DK LB biedra nauda vai maksa par abonementu jānosūta biedrības kasierim:

Mrs. Tamāra Kalniņa 252 E. Garden Green
Port Hueneme CA 93041; Tāl. 805-382-2925

Čeki izrakstāmi: LATVIAN ASSOC. of SO. CA

Maksa privātpersonai par sludinājuma ievietošanu vienu reizi ir: par pilnu lappusi \$25, ½ lappusi – \$15, ¼ lappusi \$10, uzņēmējdarbības karti – \$6.

*****

Latvijas valsts prezidents Andris Bērziņš
Pils laukumā 3, Rīga LV <http://www.president.lv>

Embassy of Latvia in USA:
2306 Massachusetts Ave., NW Washington, D. C. 20008
Tāl.: 202-328-2840, tālrakstis: 202-328-2860
e-pasts: embassy.usa@mfa.gov.lv www.latvia-usa.org

Latvijas Republikas goda konsuls Dienvidkalifornijā
Dr. Juris Buņķis
4501 Birch Street Newport Beach CA 92068
tāl.: 949-888-9700; e-pasts: bunkis@ocps.com
www.facebook.com/LatvianConsul

Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde: www.pmlp.gov.lv
Tāl.: 371-67588675; e-pasts: pmlp@pmlp.gov.lv

ALA: www.alausa.org e-pasts: alainfo@alausa.org

BAFL: <http://www.bafl.com>

Daugavas Vanagi (ASV): www.daugavasvanagi.org

Valstu saraksts, kuŗās Latvijas pavalstnieki var ieeļot bez vīzas: www.am.gov.lv/lv/KonsularaInformacija/bezvizu/

Latviešu valodu var mācīties tīmeklī:
www.learnlatvianonline.com

DK LATVIEŠU BIEDRĪBAS VALDE:

Biedrības priekšnieks: Ivars Mičulis
631 N. Pass Ave. Burbank, CA 91505
Tāl.: 818-842-3639; e-pasts: ivarsm11@yahoo.com

Biedrības priekšnieka vietniece: Sandra Gulbe-Puķēna; tālr.: 310-945-6632;

e-pasts: sandra.gulbe@yahoo.com

DK LB valdes locekli:

Rūdolfs Hofmanis (biedrzinis), Tamāra Kalniņa (kasiere), Astra Moora (sekretāre), Jānis Daugavietis, Valdis Ķeris, Nora Mičule, Valdis Pavlovskis, Pēteris Staško, Dace Taube (biedrības pārstāve latviešu nama valdē), Jānis Taube, Dziesma Tetere, Vilis Zaķis, Aija Zeltiņa-Kalniņa (Losandželosas latviešu skolas pārstāve)

DK LB valdes sēdes notiek katra mēneša otrajā trešdienā Losandželosas latviešu namā

Revīzijas komisija:

Kārlis Millers, Tāļivaldis Paegle, Jānis Ripa

IB metiens – 340 eksemplāru
Par adrešu maiņām ziņot: Rūolfam Hofmanim
1339 Quintero St., Los Angeles, CA 90026
tāl.: 213-250-3857; e-pasts: Dobele@aol.com

Latviešu namu izīrē Jānis Taube, tālr.: 310-475-8004

**Lūgums un atgādinājums
DK LB biedriem un
Informācijas Biļetena abonentiem**
DK LB valde atkārtoti lūdz biedrības biedrus samaksāt gadskārtējo biedru naudu un IB abonentus par abonementu 2013. gadam.

Rīkot koncertus, teātra izrādes, piešķirt stipendijas jauniešiem, atbalstīt sporta sacensības, koŗus un deju kopu, izdot biļetenu nav iespējams bez DK LB biedru un biļetena abonentu atbalsta.

Namā atrasta aploksne ar naudu.
Pazaudētāju lūdzu sazināties ar Jāni Taubi,
tāl.: 310-475-8004;
e-pasts: jataubes@earthlink.com

Losandželosas skolas absolventi piedalījās ceļojumā „Sveika, Latvija!”

No 14. līdz 28. jūnijam notika Amerikas latviešu apvienības 29. reizi rīkotais ceļojums „Sveika, Latvija!”. Tajā piedalījās 23 jaunieši (20 no ASV, trīs no Austrālijas) 12 meitenes un 11 zēni vecumā no 12 līdz 15 gadiem. Uz Latviju devās arī divi Losandželosas latviešu skolas absolventi – Daina Reimane un Dāvis Berkolds. Ceļojuma programma bija daudzpusīga – jaunieši apceļoja visus četrus Latvijas apgabalus, un ne tikai lielākās pilsētas, bet iegriezās arī ciemos, lauku sētās, muižās un atpūtas namos.

Jaunieši dziedāja, dejoja, klejoja pa mežu, peldējās jūrā, ezeros un peldbaseinos, bija iespēja pasēdēt lauku pirtiņās. Viss ceļojums bija rūpīgi izplānots, un dažas redzētās vietas jauniešiem ilgi paliks atmiņā, jo atstāja īpašu iespaidu. Līgatnē atrodas padomju laika armijas pazemes bunkurs, pamatīgi izbūvēta apakšzemes patversme, kur atomkaža gadījumā uzturētos valdības locekļi. Vietējie par šo pazemes bunkuru maz ko zināja.

Liepājā ir Kaņa ostas cietums, celts 1905. gadā cara valdīšanas laikā. Cietums darbojās nepārtraukti līdz

1998. gadam, tajā pāraudzināšanai ievietoja nepaklausīgos kaņavīrus. Gīds, kas grupu pavadīja, aizritējušā gadsimta 90. gados bijis cietuma vadītājs, pirms to pārvērtā par muzeju.

Protams, svinējām arī Jāņus. Tieši Līgo vakarā atradāmies Talsos. Klausījāmies stāstus par senlatviešu rakstu zīmēm, tika gatavots ēdiens un dziedātas dziesmas. Visiem bija labs garastāvoklis. Diemžēl drīz pēc mūsu ierašanās sāka līt. Kā gan citādi – bijām jau iepriekš brīdināti, ka Jāņos Latvijā vienmēr kaut kur līstot.

Lielākai daļai ceļotāju šī bija pirmā iepazīšanās ar Latviju. Par visu piedzīvoto viņiem palika neaizmirstams iespaids. Daudziem bija grūti visu aptvert, bet domāju, ka laika ritējumā viņiem atklāsies šī viereizējā brauciena bagātība. Paldies ALAi par braucienu rīkošanu, Anitai Jubertei, Vašingtonā, ceļojuma organizatorei Anitai Ozolai un šoferim Valdim Kubašam Latvijā, kā arī mūsu izcilajiem grupas pavadoniem Mairai Galiņai, Zintai Līdumai un Aleksim Dankeram.

Labi veikts darbs.

Pauls Berkolds

Lāra Tolka un Aleks Berkolds – Gaŗezera Vasaras vidusskolas absolventi

Gaŗezera Vasaras vidusskolas 2013. gada labākie sportisti Lāra Tolka un Aleks Berkolds

Šovasar Gaŗezera vasaras vidusskolā mācījās trīs Losandželosas latviešu skolas agrākie audzēkņi – Lāra Tolka, Aleks Berkolds un Dāvis Berkolds.

Dāvim Berkoldam šī bija pirmā vasara vidusskolā; Gaŗezera vasaras vidusskolu šogad absolvēja Lāra Tolka un Aleks Berkolds.

Lāra Tolka un Aleks Berkolds tika atzīti par vidusskolas labākajiem sportistiem. Aleks Berkolds bija viens no pieciem audzēkņiem, kuri saņēma īpašu balvu, ko GVV piešķir par centību, uzvedību un vispārējo GVV ideālu sargāšanu.

Lāra Tolka raksta: „Ar Dienvidkalifornijas latviešu biedrības un Daugavas Vanagu apvienības atbalstu četrus gadus mācījos Gaŗezera Vasaras vidusskolā. Esmu šī gada GVV absolvente un ļoti lepna par to. Pēdējie četri gadi man paliks atmiņā uz mūžu. Gaŗezers ir manas otras mājas.

Atceros pirmo dienu Gaŗezera sagatavošanas skolā, kad pazinu tikai Aleku Berkoldu no Losandželosas latviešu skolas klases. Tagad, pēc pieciem gadiem, varu teikt, ka Gaŗezērā esmu ne tikai uzlabojusi savu latviešu valodu, bet ieguvusi mūža draugus. Ikviens no 27 klasesbiedriem tagad ir daļa no manas ģimenes, un nevaru sagaidīt, kad atkal viņus satikšu.”

Lāras stāsta turpinājums un citu stipendiju saņēmēju iespaidi – nākamā numurā.

Losandželas latviešu namam četrdesmit gadu!

Laikam strauji ritot, daudziem aizmirsies, kā pirms četrdesmit gadiem notika latviešu nama atklāšana, bet, par laimi, saglabājušās rakstveida liecības – atklāšanas programma, un Kārlis Kalējs, parakņājies savā „garāžas bibliotēkā”, atrada 1973. gada oktobra Dienvidkalifornijas latviešu biedrības Informācijas biļetenu, kurā Guntis Kuškēvics, tolaik Latviešu sabiedriskā centra (LSC) finanču daļas vadītājs, pastāsta par nama atklāšanas ceremoniju. Viņš raksta, ka pirms svinībām katru vakaru apmēram 20 talcinieku strādāja, lai ieliktu paklājus, pabeigtu galdniecības darbus un skatuves apgaismojumu.

1973. gada 15. septembra rītā uz karogiem rotāto namu devušās dāmas, nesot katliņus ar cienastu, talcinieki vēl steigušies izdaiļot zāli, pirms sāka pulcēties viesi. Nama auto novietošanas laukums ātri pildījies, arī abas ielas puses pie nama. Saulei rietot, pulksten sešos vakarā, arhitekts Jānis Janavs nodevis atslēgas nama komitejas priekšsēdim dr. Haraldam Alksnim. Viņš un mazā tautumeita Jīna Janava atvēra nama durvis, Losandželas latviešu skolas audzēkņi ienesa Latvijas karogu. Uz nama atklāšanas svinībām ieradušies apmēram 450 latviešu, visi 315 jauniegādātie krēsli drīz vien aizņemti, tāpēc vajadzējis meklēt salokāmos krēslus, bet daudziem bijis jāstāv kājās. Kasē pārdotas 343 biļetes (skolēniem ieeja bija brīva).

Nama atklāšanas programmā vēstīts, ka pēc telpu apskates un pakavēšanās pie atspirdzinājumiem pulksten 7.30 sākās svinīgais akts.

Atklāšanas runu teica Helmutš Braukis un Latviešu sabiedriskā centra celtniecības komitejas priekšsēdis dr. Haralds Alksnis. Pēc tam apmeklētāji dziedāja Latvijas himnu, svētbrīdi vadīja mācītāji Elmārs Caune un Oskars Kleinbergs. Svētku programmas pirmajā daļā Losandželas latviešu jauktais koris diriģentes Dairas Cilnes vadībā dziedāja Pēterā Barisona „Latvija” un Jāzeps Vītola „Beverīnas dziedonis”, sōlists, basbaritons Andrejs Kurmiņš, Dairai Cilnei spēlējot klavieres, dziedāja Jāņa Graubiņa „Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme” un Jāņa Norviļa „Aglona”; aktieři Lolita Lejiņa un Ansis Tipāns deklamēja Viļa Plūdoņa dzejoli „Atraitnes dēls”.

Pēc desmit minūšu starpbrīža otrā daļā „Zvejnieku deju” un „Kam tie kalni, kam tās lejas” Dairas Cilnes vadībā atskaņoja Losandželas latviešu kokļu ansamblis, Mirdzas Lapenieces vadītā deju kopa „Pērkonītis” dejoja latviešu tautasdejas „Jautrā vija” un „Jandāls”, beigās Losandželas latviešu jauktais koris dziedāja Jāņa Mediņa „Tev mūžam dzīvot, Latvija!”, diriģējot Dairai Cilnei.

Piedalīties nama atklāšanas ceremonijā un noskatīties priekšnesumus apmeklētāji varēja par brīvu. Pēc priekš-

nesumiem sākās saviesīgā dzīve, kurā dalības maksa bija \$6,25; pensionāriem, skolēniem un studentiem – četri dolari. Deju mūziku atskaņoja Bergera kapella.

Svinību laikā bija atvērts Elzas Rozēnas daiļamatniecības izstrādājumu stends, Jēkaba Birznieka grāmatu galds, Losandželas latviešu mākslinieku gleznu izstāde. Darbojās bārs, bija klāts kafijas galds.

Svinību norisi filmēja ALAs Filmu nozares vadītājs Vilis Lapenieks vecākais.

Guntis Kuškēvics savā rakstā piemin, ka Latviešu sabiedriskajam centram jāmaksā celtniecības un inventāra iegādes rēķini, ir parāds par aizdevumu, tāpēc ieejas maksu lūdza maksāt arī nama celtniecības komitejas locekļus un talciniekus un programmas dalībniekus ziedot, cik katrs var atļauties, piebilstot: „Ja nams būtu izmaksāts, tad lielākā daļa apmeklētāju būtu pelnījuši ne tikai brīvbiļeti, bet arī atzinības rakstus vai pat zelta pateicības medaļas.”

Sarīkojuma apgrozījums pārsniedzis \$3600, atlikums bijis apmēram \$3000, kas segtu trīs mēnešu maksu bankai par aizdevumu vai arī gadskārtējo procentu maksu par latviešu aizdevumiem.

Lūcija Šmite ar palīdzēm pabaroja 252 apmeklētājus, cienastā bija silts šķiņķis, skābi kāposti, zirnīši un burkāni, kartupeļu salāti. Lietuviešu maizes ceptuve dāvinājusi 17 saldskābmaizes klaipu. Ienākums par vakariņām – \$494, par kafijas galdu – \$200. Sarīkojuma laikā nav saplēsts neviens trauks, nav sabojāts neviens galdauts, vienīgi paklājam priekštelpā ar cigaretēm izdedzināti apmēram desmit caurumu. Raksta autors lūdz apmeklētājus turpmāk būt uzmanīgākiem.

Namam jaunas firmas *Kimball* klavieres dāvinājis koris, spoguļus priekštelpā – Latviešu kreditsabiedrība, skatuves priekškaru – Ērgļu ģimene, karogus ar kātiem – Dienvidkalifornijas Daugavas Vanagu apvienība, galdautus – Tamāra Ozoliņa un Vineta Bome, divas plītis – Ilgvars Dižgalvis, skaņu pastiprinātājus – Pauls Maldutis; apsolīts arī bārs un karogu masts. Minēts, ka vēl vajadzīgi ledusskapji, biroja un priekštelpu mēbeles, saimniecības inventārs, piemēram, putekļu sūcējs. Guntis Kuškēvics uzskaita arī, kādi koki un krūmi vislabāk noderētu nama apstādījumiem.

Materiālus un inventāru par zemākām cenām palīdzējuši iegādāties Bernards Barrons, Rolands Gudrups, Gatis Ābele, Tāivaldis Kārkliņš un Elza Rozēna.

Līdz 1973. gada 15. septembrim talkās visvairāk stundu strādājuši Guntis Kuškēvics (343), Alberts Sproģis (214), Ilga Jankovska (180), Ādolfs Ābele (148), Fredis Launags (136), Voldemārs Upenieks (133), Voldemārs Spēlmanis (132), Pauls Maldutis (125), Tāival-

dis Kārklīņš (85), Aivars Vallis (85).

Voldemārs Upenieks uzmūrēja sētu un apstādījumu malas, Gunārs Šneiders izzāgēja visus galdus un durvju dekorācijas kokus, elektriķis Zigfrīds Zeičs pagatavoja skatuves un gleznu apgaismošanas ierīces, Jānis Luters, Madara Ābele, Lolita Lejiņa, Ilmārs Bastjānis un Jānis Janavs krāsoja sienu un durvju dekorācijas.

Arhitekts Jānis Janavs strādājis vairāk nekā 1000 stundu, arhitekti Staņislavs un Milda Borbali, Arturs Damroze un Voldemārs Ozoliņš ar palīgiem daudz darba ieguldījuši plānos, ko finansiālu apstākļu dēļ vēl nebija iespējams īstenot. Daudz laika ziedojuši visi nama komitejas locekļi un ziedojumu vācēji, zvanot pa tālruni un braucot tālus ceļus, jūdzes neskaitot.

No 1973. gada 1. novembra namam bija jāsāk atmaksāt procenti par pašu latviešu aizdevumiem, un vairāki latvieši aizdevuma procentus pārvērta ziedojumos – Pēteris Galvāns, Ādolfs Ābele, Guntis Kuškēvics, aizdevumu pārvērst par ziedojumu apsolīja arī dr. Viesturs Pētersons, Eduards un Anna Vītoliņi.

Uz nama atklāšanas ceremoniju bija lūgts Sandiego latviešu ev. lut. draudzes mācītājs Aleksandrs Grietēns, bet slimības dēļ viņš nevarēja ierasties. A. Grietēns bija atsūtījis apsveikumu, kuŗā raksta, ka jaunais latviešu nams Losandželosā visiem latviešiem būs par svētību gluži tāpat kā Zālamana templis Jeruzalemē visiem jūdjiem ir svētības un vienotības simbols. A. Grietēns pau da cerību, ka namā valdīs labs gars, latviešus vadīs vienprātība un satiecība un visiem būs iespēja baudīt nama svētības augļus.

Dažiem latviešiem nama uzcelšana licies kā brīnums, savukārt citi iebilduši, ka drīzāk par brīnumu būtu jārunā, ja nams nebūtu uzcelts! R. Hofmanis atceras, ka to lauk viens otrs iebildis: mēs to nevaram atļauties, jo daudzi bija aizņēmušies naudu no bankām mājas iegādei. Guntis Kuškēvics ar skaitļiem pierādīja, ka latvieši var atļauties celt savu namu. Dr. Haralds Alksnis ik gadu savās mājās rīkoja stēku launagus, ienākumus ziedojot nama celtniecībai. Māris Andersons dabūjis izdevīgu aizdevumu no bankas, kuŗā strādāja, aizdot naudu solīja daudzi latvieši, un vēlāk aizdevumu ziedoja. Lielāku summu aizdeva Imants Kaprālis, Dienvidkalifornijas latviešu biedrības valde ziedoja visu, cik bija biedrības kontā – 30 000 dolaru.

Četrdesmit gadu nams latviešiem ir labi kalpojis. Daudzi nama cēlēji, ziedotāji, kopēji, atklāšanas ceremonijas dalībnieki vairs nav mūsu vidū, bet viņi nebūt nav un nekad netiks aizmirsti.

No visas sirds pateicamies viņiem par uzupurēšanos, ziedojumiem, ieguldīto darbu. Mums jāturpina kopt un uzturēt namu, lai tas kalpotu vēl vairākām paaudzēm.

A. M.

Dienvidkalifornijas latviešu biedrības ziņas

DK LB valdes sēdes notika 8. maijā, 12. jūnijā, 11. augustā un 11. septembrī.

Biedru naudu šogad samaksājuši 284 biedri.

Biedrības biedru gada maksas, ziedojumi un ienākumi no biedrības sarīkojumiem sagādā iespēju piešķirt stipendijas jauniešiem, atbalstīt jauniešu organizācijas, novusa turnīru, rīkot koncertus un teātra izrādes. Biedrības izdevumi pēdējos mēnešos – \$25 143, ienākumi – \$19 541.

Biedrība piešķir stipendijas Lārai Tolikai un Dāvim Berkoldam mācībām Gaņezera vasaras vidusskolā, Rikijam Teterim, Kaijai Staško, Lilai Reimanei mācībām Vasaras vidusskolā Kursā (katram 250 dolaru), Elsai Brecko Gaņezera bērnu nometnē, māsām Dainai un Aijai Reimanēm nometnē Mežotne (katrai 100 dolaru), kopā 1700 dolaru.

Šogad 19. maijā Losandželosas latviešu skolu beidza Daina Reimane un Dāvis Berkolds. Biedrība skolas apsolventiem pasniedza Sandras Gulbes-Puķēnas izgatavotu apsveikumu un piešķir \$250 dolaru stipendiju mācībām vasaras skolā vai ceļojumam uz Latviju.

Tautasdeju kopa „Pērkonītis” pirms došanās uz XV Deju svētkiem Latvijā lūdza atbalstu dažādiem izdevumiem, valde piešķir 3700 dolaru.

Biedrība paziņoja XX vispārējo latviešu Dziesmu svētku rīcības komitejai Latvijā, ka Gunta Lujāne ir oficiāla fotografe – biedrības pārstāve. Jānis Rutmanis lūdza parakstīt oficiālu vēstuli Dziesmu svētku rīcības komitejai, ka viņam svētku laikā dažādās vietās jāfilmē ASV latviešu un Latvijas tautasdeju kopu priekšnesumi dokumentārfilmā „Dancis”, ko iecerējis izrādīt filmu festivālos. Valdes priekšnieks Ivars Mičulis vēstuli parakstīja, un valde aicināja Jāni Rutmani iestāties biedrībā.

ALJAs vadītāji lūdza atbalstīt Amerikas latviešu jaunatnes apvienību, valde nolēma piešķirt 100 dolaru.

Latvijas vēstniecības ASV konsulārā sekretāra Ilze Vītuma 11. 12. un 13. aprīlī pieņēma 53 personu pieteikumus Latvijas pasei. Daudzi, kuŗi pieteicās nepavalstnieka pasei, latviešu valodu neprata.

Mineapoles ansambla „Teiksma” koncertā 21. aprīlī neieradās pietiekami daudz skatītāju, tāpēc izdevumi (samaksa dalībniekiem, zāles īre, kafijas galds) pārsniedza ienākumus par 764 dolariem.

Jāņu 22. jūnijā notikušā sarīkojuma atlikums bija tikai 68 dolaru.

Biedrības valde pārrunāja dažādas iespējas, kā gūt ienākumus un vairot apmeklētāju skaitu – rīkot lietoto

mantu tirgu, sadziedāšanos, filmu skatīšanās vakarus, nama priekšelpā novietot novusa galdu, lai ikviens apmeklētājs varētu spēlēt novusu, aicināt uz zolītes un šacha spēli, namā derētu arī viesu grāmata.

Bibliotēkā krājas arvien vairāk grāmatu, bet to sūtīšana uz Latviju ir pārāk dārga. Vašingtonas universitātes bibliotēkas darbinieki labprāt saņemtu grāmatu sarakstu un pieņemtu grāmatas, kuŗu bibliotēkā vēl nav.

Par adrešu labojumiem, ko saņem no pasta, līdz šim maksāja biedrība, bet tā kā paziņojumus izsūta arī Daugavas Vanagu apvienības pārstāvji, valde lūdza daļu izdevumu segt DV apvienībai.

Novusa turnīram, kas notiks 19. un 20. oktobrī, valde piešķīra 1000 dolaru. Novusa turnīrs sāksies 19. oktobrī no rīta un turpināsies nākamā dienā, piedalīsies apmēram 30 spēlētāju no vairākām valstīm, solījis atbraukt arī Latvijas vēstnieks ASV Andris Razāns. Novusa turnīrus J. Daugavietis rīko jau 10 gadu, pirmajā turnīrā pirmo vietu ieguva Pēteris Stašo.

Biedrības valde nolēma izgatavot zīmogu, ko pasūtīnāja Latvijā, lai uz tā būtu visas diakritiskās zīmes. Ļoti izbalējis Latvijas karogs, ko svētdienās paceļ mastā pie nama, Latvijā iegādāto karogu namam uzdāvināja Sandra Gulbe-Puķēna.

Lūgums organizācijām laikus ziņot par plānotajiem sarīkojumiem, lai tos varēt ierakstīt kalendārā un būtu zināms, kad zāle ir brīva un to var izīrēt. **A. M.**

Brauksim uz namu kopā!

Iespējams, kādam ir vēlēšanās doties uz sarīkojumu latviešu namā, bet nav auto, nepatīk vēlu vakarā braukt, nav vairs autovadītāja apliecības utt. Tādos gadījumos bez kautrēšanās ieteicams sazināties ar biedrības valdes locekļiem – centīsimies sameklēt latvieti, kas dzīvo tuvumā un var palīdzēt. Vairākiem braukt kopā ir jautrāk un, daloties ar degvielas naudu, arī lētāk!

Amerikā gandrīz kā Spānijā

Biju Spānijā pirms gadiem desmit, un šis tas vēl labā atmiņā. Ar interesi izlasīju Astras Mooras rakstu „Krāšņā Spānija”. Apkalpotāji Spānijā pieraduši, ka saņem papildus atlīdzību, jo viņu algas ir mazas. Fotografu pārdevēji flamenko izradē savā starpā noteikti runāja: „Skopie amerikāņi!”.

Amerikāņiem drīz nebūs uz Spāniju jābrauc, jo spāņu paražas ieviešas Amerikā – arī te vienā otrā pilsētā notiks mētāšanās ar tomātiem un tie, kam patīk riskēt ar savu dzīvību, var skriet vērsiem pa priekšu.

Nezinu, vai redaktorei un raksta autoriem arī kādreiz kāds iedod dzeļamnaudu? Aprobežošos ar sirsnīgu palīdzies!

Ksenija Eglīte

Latvijā gaida ieguldītājus

Latvija atrodas ģeopolītiski ļoti izdevīgā vietā, mums ir atvērti jūras ceļi, blakus lieli tirgi – austrumu, rietumu, Skandināvijas. Esam zaļa valsts un mēģinām atrast savu ekonomikas un arī sabiedrības dzinēj spēku, vadmotīvu. Kāpēc tā nevarētu būt zinātne, mūsu intelekta šūpulis? Latvieši jau sen pierādījuši pasaulei, ka ir talantīgi mūziķi, keramiķi, gleznotāji.

Kā ir ar zinātni? Zinātne nedaudz palikusi novārtā, un zinātnieki cīnās paši, kā prot. Atkal jāsecina, ka darbojas tirgus princips, kur zemnieks pats pārdod paša izaudzētos gurķus ar tām pašām galošām kājās, kuŗās staigā pa siltumnīcu.

Rīgas rajonā Teika ir milzīgi zinātnisko institūtu korpusi, viens no tiem – Organiskās sintēzes institūts. Gaŗāmejojot nepateiksi, ka iekšā notiek nemitīgs izpētes darbs, kuŗa labākais rezultāts ir jaunas zāles un vielas, kas palīdz daudziem cilvēkiem. Tiesa, šis process ir nedaudz apdraudēts, jo Latvija ir Eiropas province, un finansējums nereti iet tai secen.

Iepazīstoties ar institūta darbu, var pārliecināties, ka tajā ir milzīgs potenciāls, jo te strādā ļoti daudzu jaunu cilvēku – ķīmiķu ar maģistra un bakalauru gradu. Viens no Organiskās sintēzes institūta veikumiem ir slavenais mildronāts, kā arī citi pretvēža zāļu preparāti un ziedes.

Agrāk līdzās institūtam bija arī sava eksperimentālā ražotne-izmēģinājumu stacija, kuŗā jaunizveidotās zāles pārbaudīja, pirms tās nokļuva aptiekās un pie pacientiem.

Kāpēc Latvijai vajadzētu atsacīties no tik lielas iespējas inovatīvu un jaunu produktu radīšanā, kas var iekarot visas pasaules tirgus? Latvijas zinātnieki ar saviem farmācijas preparātiem noteikti varētu sacensties ar Šveicē, Izraelā un Japānā ražotajiem.

Arī ASV ķīmijas, farmācijas, pesticīdu koncerniem noderētu Latvijas izpētes centri, kur izmaksas un uzturēšana ir daudz lētāka. ASV uzņēmējiem te paveŗas iespēja nopelnīt un investēt nākotnes zāļu radīšanā.

Farmācijas preparātu izpētē var ieguldīt lielus finanŗu resursus un veiksmes gadījumā ir lielas peļņas iespējas, gan pārdodot patentu, gan jau gatavas, pārbaudītas zāles. Latvija ir īstā vieta, kur veikt šāda veida projektus, jo mums ir izcili zinātnieki, ne visai dārgi resursi un, kas īpaši uzņēmējiem var patikt, – valsts zinātnes laukā īpaši nejaucas.

Normunds Medens

normunds.medens@gmail.com

Latviešu valodas aŗentūras portāla www.valoda.lv apakšvietnē „Māci un mācies latviešu valodu!” ir mācībmateriāli un informācija pavidagogiem

Mūzika, māksla, filmas!

Losandželosā no 9. līdz 13. oktōbrim notiks *Culture Collide Festival 2013*

Norises vieta: *Echo Park on Reservoir St.*

Informācija: <http://culturecollide.com>

Losandželosā šis festivāls notiek ceturto reizi. Šogad piedalīsies mūziķu grupas no ASV, Austrālijas, Beļģijas, Bulgārijas, Čīles, Dānijas, Ēģiptes, Francijas, Grieķijas, Īrijas, Japānas, Kanadas, Kostarikas, Krievijas, Latvijas, Lielbritānijas, Meksikas, Nīderlandes, Norvēģijas, Peru, Polijas, Vācijas, Senegalas, Zviedrijas.

Grupu „Instrumenti” 2007. gadā dibināja divi mūziķi, latviešu vokālās grupas *Cosmos* dalībnieki – Jānis Šipkēvičs jaunākais un Reinis Sējāns. Abi ir sōlisti, spēlē taustiņinstrumentus, Reinis Sējāns ir arī bundzinieks. Viņu debijas singls bija *Life Jacket Under Your Seat*, kas tūlīt ieguva populāritāti. „Instrumenti” 2009. gadā konkursā „Latvijas mūzikas ierakstu gada balva” ieguva godalgu par labāko debiju (EP „Pandemiya” + „Apēst tevi”) un labāko dziesmu (Apēst tevi).

„Instrumenti” koncertējuši Baltijas valstīs, Eiropā, Krievijā, ASV, piedaloties daudzos festivālos, tostarp *EuropaVox* Francijā, *Bergenfest* Norvēģijā, *Positivus Festival* Latvijā, *Be2Gether* Lietuvā, *Ōllesummer* Igaunijā, *Sound of the Forest* Vācijā, *South by South-west* Teksasā, ASV.

Mūziķu duets prot saplūdināt dažādus stilus un žanrus, viņi atskaņo rokmūziku, popmūziku, ekscentriskus eksperimentālus skaņdarbus, dzied Hendeļa ārijas no 18. gadsimta, ra-

dot neparastu dzirdes un vizuālo piedzīvojumu, izceļas ar asprātību. Reizēm mūziķiem ir baltas pandu maskas vai lielizmēra parūkas, kas aizsedz seju.

Grupa gatavo jaunu albumu *Procrastination*, un koncertzālē *Palladium Rīga* pulcējās vairāk nekā 1000 atbalstītāju, draugu un žurnālistu, noklausoties sešas no vienpadsmit jaunā albuma dziesmām. Tituldziesmas *Procrastination* līdzautors ir talantīgais pianists Vestards Šimkus. Biļetes uz „Instrumenti” koncertu *Palladium Rīgā* 21. novembrī izpirktas diennakts laikā; 22. un 23. novembrī notiks papildkoncerti.

Grupas vietne tīmeklī: www.instrumenti.in

Latvijas poproka grupa „Prāta Vētra” (ārzemēs pazīstama ar nosaukumu *Brainstorm*) dibināta 1989. gadā

Jelgavā. Grupas mūziķi: sōlists Renārs Kaupers, ģitarists Jānis Jubalts, bundzinieks Kaspars Roga, basģitarists Ingars Viļums, taustiņinstrumentus spēlē Māris Michelsons.

„Prāta Vētru” jau kopš pirmā albuma „Viss ir tieši tā, kā tu vēlies” iznākšanas 1997. gadā kļuva par populārāko grupu Latvijā. „Prāta Vētra” saņēmusi 21 Latvijas mūzikas ierakstu gada balvu. Grupa pirmā pārstāvēja Latviju 45. Eirovīzijas dziesmu konkursā Zviedrijā, 2000. gada 13. maijā ar R. Kaupera dziesmu *My Star* (latviskā versija „Īssavienojums”) iegūstot trešo vietu.

Albumā „Izlase 89-99” iekļautas grupas populārākās un interesantākās dziesmas. Anglijā 2001. gadā ieskaņots albums ar nosaukumu „Kaķēns, kuŗš atteicās no jūrasskolas” (angliski *Online*), kuŗā iekļauta arī viena no veiksmīgākajām grupas dziesmām *Maybe*. Lielu klausītāju interesi izraisīja 2003. gadā izdots albums „Dienās, kad lidlauks pārāk tāls” (angliskā versija *A Day Before Tomorrow*). „Prāta Vētras” septītais albums „Četri krasti” izdots 2005. gadā, to gadā „Prāta Vētrai” bijuši koncerti Lietuvā, Baltkrievijā, Ukrainā, Krievijā, Polijā, Čehijā un Latvijā (Liepājā). Pēc septītā albuma „Tur kaut kam ir jābūt” 2008. gadā grupas koncertos piecās Latvijas pilsētās (Jelgavā, Preiļos, Ventspilī, Valmierā, Rīgā) bija vairāk nekā 80 000 klausītāju. Koncertā Mežaparkā vien ieradās 45 000 klausītāju. 2010. gadā iznāca grupas „Izlase 2000-2010”, kuŗā iekļautas „Prāta Vētras” spilgtākās dziesmas. Grupas albumi pazīstami Lietuvā, Igaunijā, Grieķijā, Turcijā, Zviedrijā, Somijā, Dānijā, Beļģijā, Japānā, Honkongā, Ungārijā.

Šogad „Prāta Vētrai” bijuši daudzi koncerti Krievijā un Ukrainā. „Prāta Vētra” bija pirmā latviešu grupa, kam šogad 29. jūnijā bija gods mūzicēt Glastonberijas festivālā Lielbritānijā Sōlists Renārs Kaupers lielāko daļu dziesmas Glastonberijā dziedāja angliski, latviski dziesmu „Mēs” un, aizņēmies no latviešu klausītājiem karogu, ar to rokās nodziedāja vairākas dziesmas. R. Kaupers atzina, ka šis bijis vēsturisks brīdis – latvieši vēl nav bijuši uz Mēness,

bet mūzicējuši Glastonberijā. Pēc koncerta grupas dalībnieki sasveicinājās ar latviešu klausītājiem un pateicās par atbalstu. Grupas vietne tīmeklī:

www.pratavetra.lv

Sibīrijas ceļojuma iespaidi

„Sibīrijas fonda” vadītāja Dzintra Geka jūlijā pēc Dziesmu svētkiem rīkoja kārtējo ceļojumu uz Sibīriju, šoreiz uz Magadanu un Krasnojarskas apgabalu, lai tiktos ar turienes latviešiem un noliktu piemiņas plāksnes izsūtījuma laikā bojāgājušajiem.

Aivars Jerumanis uz Sibīriju brauca sesto reizi, Sanfrancisko latviešu ev. lut. draudzes mācītājs Kārlis Žols tik tālā ceļā devās pirmoreiz.

Pēc dievkalpojuma 11. augustā A. Jerumanis un K. Žols pastāstīja par redzēto un piedzīvoto. Grupā bija arī Latvijas mācītājs Guntis Kalme, viņš ceļotājus uz Sibīriju pavadījis vairākkārt.

Ceļojums sākās 9. jūlijā ar vilcienu, vispirms uz Maskavu, tā 30 dalībnieki bija bērnībā izsūtītie, Sibīrijā dzimušie vai izsūtīto piederīgie. Maskavā ceļotāji tikušies ar Latvijas vēstniecības darbiniekiem un pēc tam devušies uz lidostu, lai astoņas stundas pavadītu ceļā uz Tālajiem Austrumiem. Magadanu muzejā nolikta piemiņas plāksne aizvestajiem. Magadanu latviešu biedrībā ir apmēram 75 biedri, latviski runā vienīgi tās priekšsēdis Andrejs Ozoliņš un vēl daži. Viņš ir arī Magadanu luterāņu draudzes vadītājs, dievkalpojumi notiek daudzdzīvokļu mājas paliela četrstāvu dzīvokļa vienā telpā. Dievkalpojumi notiek krievu valodā, uz tiem nāk arī daži igauņi un vācieši. Nākamgad draudzē sāks kalpot mācītājs Juris Simakins no Latvijas.

Magadanā Krievijas prezidenta Borisa Jeļcina valdīšanas laikā izsūtītajiem uzcelts piemineklis „Maska”, pie tā notika svētbrīdis, ko vadīja mācītāji Kārlis Žols un Guntis Kalme.

Daļa grupas bijusi Susumanas pilsētā ziemeļos no Magadanu, kur vēl dzīvo latviešu pēcteči, bet latviski diemžēl ne saprot, ne runā. Magadanā un Kolimā ir zelta raktuves, tajā strādājuši miljoniem izsūtīto. Tagad raktuves pārņēmuši privāti uzņēmēji, viņi salīgst strādniekus, kuri slavenā „Zelta apļa” raktuvēs, kas atrodas tieši blakus ceļam, meklē zeltu un no darba brīvajā laikā nododas dzeršanai. Ceļotājus pārsteigusi skaistā daba un... pamestu pilsētu lielu ēku drupas, kas atgādina kaŗa postījumus. Kādreiz te bijušas izsūtīto nometnes, pēc tam uzceltas ēkas, kurās mitinājušies desmitiem tūkstošu cilvēku.

No Magadanu ceļš vedis uz Irkutsku pie Baikala ezera, kas ir skaists un varens. (Paldies Aivaram Jerumanim par jauko Baikala pastkarti, kas ceļoja gandrīz mēnesi.)

Kārlis Žols (pa labi) un Aivars Jerumanis

Pie ezera ir atpūtas vietas, vasarnīcas, restorāni, bet peldēties nevar, jo ūdens ļoti piesārņots.

Kanskas pilsētā 17. jūlijā novietota piemiņas plāksne izsūtītajiem. No Kanskas ceļotāji ar autobusu braukuši uz Krasnojarsku un Ačinsku, kur grūtus bērnības gadus pavadījis Jānis Olders, viens no grupas dalībniekiem. Ačinskā apbedīta viņa māte, bet kapsētas vairs nav, tajā vietā uzceltas garāžas un divas skolas. Toties ir Ļeņina piemineklis. Tāds ir arī Nazarovā, kur ielām vēl aizvien padomiski nosaukumi.

Pa ceļam uz Tomsku piemiņas plāksne novietota Tjuhtetā, kur mitinājās izsūtītā rakstniece Melānija Vanaga.

Ļeņina pieminekļa netrūkst arī Kolpaševas galvenajā laukumā, bet Obas upes malā novietots apdrupis akmens, ka te plānots celt pieminekli izsūtītajiem. Līdzās uzcelta pareizticīgo baznīca, uz kuŗas krievu valodā lasāmi divi saukļi ar šķietami nesavienojamu ideju: „Mūsdienu krievu jaunatne – kristīgi ticīga” un turpat līdzās CCCP (PSRS). Izsūtīto kapi Kolpaševā vairs nav atrodam.

Tomskā pie bijušās NKVD ēkas ir piemineklis padomju represiju upuriem, piemiņas akmeņi atvesti arī no Latvijas, Igaunijas, Polijas, Kalmikijas. Taču netālu, pilsētas galvenajā laukumā, vēl rēgojas Ļeņina piemineklis, un tam līdzās atjaunots cara laikā uzslietais eņģelis. Krievijā daudzviet uzceltas skaistas pareizticīgo baznīcas, bet rodas iespaids, ka no padomju laika mantojuma atteikties daudziem krieviem vēl aizvien nav nekādas vēlēšanās.

Ceļotāji tikušies arī ar Tomskas latviešu pārstāvjiem, bet latviski viņi nerunā, un skaidri jūtams, ka viņu mājas ir Krievijā.

Maskavā pie Ļeņina mauzoleja stāv gaŗa rinda, jādodomā, aiz ziņkārības.

Krievijā, īpaši lielpilsētās, kontrasti vērojami ik uz soļa – dziļa nabadzība līdzās lielai bagātībai. Pie baznīcām vecas sieviņas lūdz ziedojumus, bet valdības ēkām blakus rindojas neskaitāmi bentliji.

Aivaram Jerumanim esot tūkstošiem fotogrāfiju, un rudenī pēc kāda dievkalpojuma viņš solīja tās parādīt uz lielā ekrāna un pastāstīt par braucieniem uz Sibīriju.

Paldies A. Jerumanim un K. Žolam par dalīšanos iespaidos!

A. M.

Sibirija, ko nevar nofotografēt

Sibiriju tik tiešām nevar nofotografēt: kaut cik pietuvināts iespaids iegūstams vien filmējot un filmēto parādot uz platekrāna. Un izbaudot KLĀTIENĒ. Tieši tālab devos tālajā un grūtajā braucienā uz Karagandu un Tomsku. Divarpus nedēļu laikā veicām attālumu gandrīz kā no Rīgas līdz Ņujorkai un atpakaļ, deviņvietīgā autobusiņā bijām astoņi pasažieri.

Mani ceļabiedri reizē bija arī likteņbiedri: Lēdurgā dzimušais Kārlis Bērziņš izsūtīts 1949. gadā kopā ar ģimeni, abiem ar vecmāmiņu viņiem izdevās no Sibīrijas atmukt mājās 1955. gadā. Dzintars Kraujiņš no Liepupes lopu vagonā *ielādēts* (tā čekisti rakstīja atskaitēs) pusgada vecumā, allažniece Ilze Sīle bija viena no astoņiem savas ģimenes izsūtītājiem locekļiem, turaidieti Ainu Platonovu arestēja skolas solā, Aināram Boktam (mūsu varonīgajam un nenogurdināmajam šoferim) izsūtījumu pārcieta māte, man pašai bija lemts Sibīrijā piedzimt. Acīmredzot arī šis rūdījums mums neļāva nobīties grūtību priekšā. Turklāt visi, izņemot Ilzi, devāmies uz bērnu dienu zemi ne jau pirmoreiz.

Šoreiz mūsu kopīgais mērķis bija: piedalīties latviešu pieminekļa atklāšanā Karagandā, Spaskas nometnē un nolikt puķes Tomskā pie kādreizējā čekas mūzeja. Spaskas nometnes ieslodzīto kopskaits lēšams ap trim ceturtdaļām miljona! Pieminekļi atrodas bijušajā kapsētas teritorijā, kuŗā apglabāti vismaz 1074 latvieši – par viņiem atrastas ziņas.

Katram no mums bija arī savas individuālās gaitas bērniības un jaunības skarbajā zemē.

Karagandā, dienu pirms pieminekļa atklāšanas. Te piemiņas zīmi bojāgājušajiem novietojuši 22 nāciju pārstāvji, vieni no pirmajiem – japāņi. Latviešu svētzīmes autori – tēlnieks Pauls Jaunzems un arhitekts Juris Poga piedalījās pieminekļa atklāšanā

Cietums bezgala plašajā brīvdabas cietumā – tā var raksturot izsūtījumu uz Sibīriju. Par Sibīriju ir stipri iesakņojušies stereotipi: grāmatās un mākslas darbos, bet visvairāk – cilvēku apziņā. Neesmu satikusi nevienu latvieti, ko šie iespaidi nenomāktu. Sibīrijas pieminēšana vien atsauc atmiņā nereti dzirdētus, pat mūsdienās lietotus izteicienus: „Aizsūtīs tevi pie Sibīrijas lāčiem! Tam vieta tikai Sibīrijā!” Un atzinumu, kas it kā nomierina: „Tālāk jau par Sibīriju neaizsūtīs!” Latvieši tam allaž bijuši pat tā kā sagatavoti! Un ne bez pamata. Jau kopš 1760. gada krievu muižniekiem bija neierobežotas tiesības vienpersoniski izlemt latviešu zemnieku likteni – nogalināt vai aizdzīt pa etapu uz katorgu Urālu otrā pusē. No šādas patvaļas cieta visu tautību iedzīvotāji, tostarp krievi.

Tomskas iedzīvotāju statistikas dati gadu desmitiem un simtiem nav mainījušies: ja uz ielas satiekoties trīs cilvēki, vismaz divi no viņiem ir bijušie katordznieki, ieslodzītie lēģerī vai viņu pēcteči. Sibīrijas karte, kuŗā iezīmētas nometinājuma vietas, ar atzīmēm noraidināta no vienas vietas – kā cauršauta smalkām skrotīm. Arī mēs ik uz soļa satikām visdažādāko tautību ļaudis, kuŗu vecāki Sibīrijā nonākuši ne pēc pašu gribas. Protams, arī kādreiz Sibīrijā izsūtīto pēcnācējus, kuŗi ieradušies šīs vietas apskatīt ekskursijā.

Deportācijas un represijas. Kas izdomājis šos *politkorrektos* vārdus?

Latvijā grūti atrast cilvēku, kuŗa kāds dzimtas loceklis nebūtu cietis represijās un deportācijās. Mūsu grupas vadītājs Kārlis Bērziņš domāja, ka abi šie vārdi ir pārāk maigi arī tad, ja nav personiskās pieredzes. Aresti un nāves nometnes saucami īstajā vārdā – *apzināta civiliedzīvotāju masveida nobendēšanas programma*. (Piemēram, dokuments par viņa ģimenes arestu izrakstīts 1949. gada 15. aprīlī, kad visa Bērziņu ģimene jau smaka Tomskas cietumā, turklāt ģimenes locekļi minēti nepareizos vārdos un jaucot radniecību.)

Apcietināšanas 1941. gadā, salīdzinot ar 1949. gadu, bija īpaši nežēlīgas: vīrieši un pieaugušie dēli tika atrauti no ģimenēm jau uz perona, visbiežāk – nošaušanai. Pagaidu cietumā Tomskā Obas krastā Kārlis, būdams puīselis redzējis, kā sargsuns saplosa 4 vai 5 gadus vecu bērniņu un bada nāvē mirst sirmgalvis. Bieži no ešelona steigā izlikti, pareizāk, – izmesti mirušo tautiešu līķi. Kārlis redzējis, kā sieviete raušus atrauta no mirušā bērna

izčibēja. Kārlim, Arisai un Aināram ar sievu Ingu priekšā bija vēl ļoti garš un grūts sauszemes ceļš gar Obas kreiso krastu uz augšu. Trīs mūsu ceļabiedri – Dzintars, Aina un Ilze – palika Tomskā apskatīt neaizmirstamās vietas.

Ziemeļu Amazones krastos...

Pie prāmja Kārlis mani gādīgi iesēdināja kāda sibirieša vieglajā auto, viņam arī bija jātiek uz Kolpaševu (pilsētiņa, rajona centrs, ir uz salas, un gadu desmitiem tiek solīts, ka reiz uzcelt tiltu!) – manu nakšņošanas vietu, pirms devos uz Inkino, kur esmu dzimusi. Tā nu man Obu divās nepilnās dienās iznāca šķērsot četras reizes. Bija ko pavērot: sākot ar prāmja papildīšanos ar braucējiem (autobusi, vieglās un smagās automašīnas, benzīna vedēji u. c.), ērgļu un citu putnu ligzdas krastmalas kailajos kokos, zvejnieki, kuři uz auto motora pārsega pārdošanai izlikuši kūpinātas zivis, jaunu cilvēku romantiski atvadu mirkli, kuŗos neslēpti atklājas sibiriešu paskarbā daba. Dodamās pāri upei pirmoreiz, vēl nezināju, ka šajās divās dienās skarbā un slapjā zeme burtiski uzplauks: gan Kolpaševa, gan Inkino un blakus ciemi, jo saulīte kā par balvu pēkšņi pagrieza savu mīlīgo vaigu.

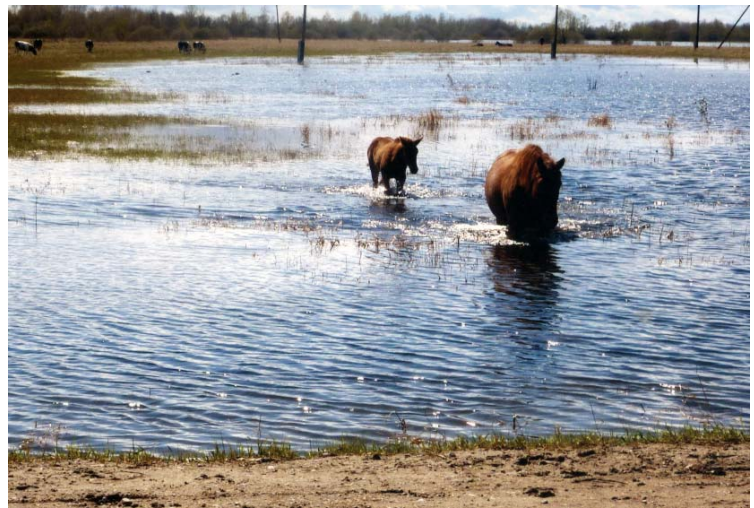
Mana dzimtā sādža

Grūti pateikt, kālab mani tā vieta tā tik ļoti pievelk! Šoreiz vēlā pavasaŗa dēļ Inkino varēju uzturēties tikai pusotru stundu. Nevienam nebija par savu ierašanos ziņojusi, lai gan to varēju un būtu bijis lietderīgi izdarīt. Kolpaševā sarunātais šoferis, jauns puisis, mani pārsteidza vairākkārt: vispirms Inkino parādot smalkajā navigācijas kartē un jautādams: „Kādā ielā jums jānokļūst?” Kāda tur iela, atmiņā tikai tās ģimenes uzvārds, kuŗi mani pirms gadiem vienu nakti izmitināja. (Jau pasen ciema kapsētā apglabāti ļaudis, ar kuŗiem mana māmiņa sarakstījās līdz pat mūŗa galam un kuŗi man būtu varējuši parādīt un pastāstīt ļoti daudz...) Otrreiz man mute palika vaļā, kad šoferis, man par prieku, nodemonstrēja, kā viņa tojota pat Sibīrijas ceļos var braukt 160 km stundā!

Bet Sibīrijā tomēr laikam nav tik traka skrējiena kā Eiropā: kad iebraucām Inkino, mājas piebūvē savā nodabā rosījās tā pati sirsnīgā Tamāra no Makarovu ģimenes, kas mani uzrunāja Inkino uz ielas 2001. gadā! It kā tieši mani viņa būtu gaidījusi atbraucam?! Ne mirkli nevilcinoties, Tamāra pameta visus iesāktos darbus, lai mēs kopā varētu apbraukāt visu sādžu. Spīdēja pavasaŗa saulīte, bet šķita, ka ir tikai aprīļa sākums: zeme sniegūdeņiem pilna, nelikās, ka drīz varētu plaukt ievas un bērzi. Tamārai bija ar ko lepoties: pie daudzām mājām darbojas mazi veikaliņi ar košām izkārtņēm, un dienu iepriekš – gandrīz neticami – durvis vērusi kafejnīca! Sādžā ir vidusskola, medicīniskās palīdzības iestāde un pasts. Naftas izpētes inženieri stāstīja – drīz tuvumā sāks būvēt lielu naftas pārstrādes staciju.

Polītisko represiju mūzejā (bijušajā čekas izmeklēšanas cietumā) Tomskā; mūzeja direktors Vasilijs Haņevičs parādīja ekspozīcijā redzamos dokumentus par viņa tēva nošaušanu; pirmais mūzeja apmeklētājs bijis Aleksandrs Solžeņicins

Lopu ganības – jūnija sākumā vēl zem ūdens...

Arī Makarovu ģimenes mājas pagalmā Inkino gandrīz jābrauc ar laivu, lai gan sibiriešus tas vairs nepārsteidz. Kaķi allaž prot atrast sausu ceļiņu un iespēju izdzīvot. Dzeltenais kaķītis ziemā bija pazudis četras dienas, pārvilkās pusdzīvs – ar žurku slazdu priekškājinā; ķepiņa nokalta, bet kaķēns izdzīvoja!

Anita un Tamāra Inkino pilsētā – pie Tomskas apgabala ģeografiskā centra zīmes

Pats neparastākais objekts mūsu ātrajā skrējienā bija piemiņas akmens, kas apliecina: Inkino ir milzīgā Tomskas apgabala ģeografiskais centrs. Tātad esmu nākusī pasaulē pašā viducī apgabalam, kas gandrīz piecreiz lielāks par Latviju. Upes krastā cēli ganījās melnraiba gotiņa. Lopu dzīve šeit netiek stingri reglamentēta, ragaines un zirgi paši izdomā, uz kuriem un cik tālu doties ganībās. Ciemos, kuŗu galvenā iela vienlaikus ir šoseja, lopi to šķērso tikpat cēli un nesteidzīgi kā Indijā. Šī aina mūs pārsteidza, sākot no Urāliem.

Vienīgā vieta, kur nesteidzāties, bija kapsēta. Atkal stāvēju tās centrā (paldies mīļajiem sibiriešiem – latviešu kopiņām nav uzrakti virsū jauni apbedījumi; Karagandas un Tomskas kapos redzējām, ka nākamais apbedījums virs vecā tiek izdarīts jau pēc gadiem 20, mani ceļabiedri no meklētā neko neatrada ...): domājot un izsverot, kuŗš gan no bērziem un ievu puduriem varētu būt orientieris savējo kapiem – zīme, ka tur apbedīts mans vecaistēvs un brālītis...

Tālumā kūkoja dzeguze, un tad pēkšņi tā iemetās vienā no bērziem un sāka zvanīt mums ar Tamāru tieši virs galvas! Burtiski apdullināja un projām bija... Pamanīju pāris neparastākus koka krustus (varbūt tos sendienās novietojuši manas mātes bijušie kollēgas?), un Tamāra brīnījās: „Nekad agrāk tos te nebiju ievērojuši...”

Nolauzām no ciedras, bērza un ievas pa zariņam. Nu jau zināju, kur tos likšu – sava tēva mūža mājā, viņš mana brauciena stāstus vairs nedzirdēs un fotografijas datora ekrānā nepētīs, bet mājās sagaidīs. Tāds ir vecāku liktenis – gaidīt bērnus, pat ja pašam jādodas vistālākajā ceļā...

(Ļoti personiska un sāpīga informācija: manam tēvam, divreiz izsūtītam leģionāram, kas savas zemes gaitas beidza tieši mana brauciena laikā, mūža mājā līdzī ieliku Kolpaševā pirktu maizīti un latu ar Nameja gredzenu, kas man bija līdzī tālajā ceļā. Uz Sibīriju izsūtītie

pret pārtiku bija spiesti iemainīt itin visu, arī latviešu pazīšanās simbolu – Nameja gredzenu.) Padomju ekonomiskā politika bagātās Sibīrijas apdzīvotājus desmitgadē pēc Otrā pasaules kara daudzviet bija iedzinusi neiedomājamā nabadzībā: sādžinieki kā bērni priecājās par no latviešiem iemainītām alvas karotītēm, logu aizkariem un krāsainām pastkartītēm, ko varēja pielikt pie sienas), par kārtīgu gultas veļu nemaz nerunājot...

Atgriezušies Latvijā, redzējām, ka viss liecina par Jāņu tuvošanos. Siguldieši, represēto organizācijas biedri bija sekojuši mūsu gaitām, Juris Čivčs ar tuviniekiem mūs sagaidīja un ar puķēm sveica pie pirmā pagrieziena uz lielo šoseju! Mūsu izvadīšana tālajā ceļā un sagaidīšana bija tik sirsnīga, ka stāstījumā par pieredzēto jāpiemetina – mēs jutāmies kā sportistu vienība – ar saviem līdzjutējiem!

Mūsējie, Siguldas „Sibīrijas bērni”, jau sprieda un gaŗā lapā pierakstījās uz Latvijas represēto ikgadējo salidojumu Ikšķilē 17. augustā. Un es jūtu: daudz cietušajiem ļaudīm ir gandrīz vienalga, vai valdības vīri un citi mūsdienu oligarchi kādreiz iedomājas, cik grūtas bijušas viņu dzīves gaitas un ka viņi savulaik represēti, jo viss jau ir tikai pašu rokās, tāpat kā toreiz – Sibīrijā, kad varēja paļauties vienīgi uz sevi un pašiem vistuvākajiem. Bronislava Mārtuževa, gandrīz mocekles kārtā iecelama dzejniece, reiz teica apmēram tā: „Gan tur, Sibīrijā, bija *svoloči*, gan tādi ir arī Latvijā.” Ne viens vien, izmantojot represēto statusu, saņem samērā lielu pensiju un bada priekšrocības (atlaidi par īres maksu un zemes nodokli), bet par likteņbiedru likteni un aktīvītātēm tikai ciniski pasmejas. (Neļausim to visu aizmirst mūsdienu jaunatnei!)

Visu, kas Sibīrijā notiek, apņēm šīs teiksmainās zemes plašuma elpa: arī cilvēka spēku un vājumu.

Anita Mellepe

Atkal Siguldā – pie 1990. gadā uzceltā tēlnieka Kārļa Baumaņa pieminekļa *Stēla* aizvestajiem, pa kreisi varonīgais ekspedīcijas vadītājs Kārlis Bērziņš

ASV un Baltijas valstis – uzticami sabiedrotie

Foto: Toms Kalniņš (Latvijas Valsts prezidenta kanceleja)

No kreisās: Latvijas prezidents Andris Bērziņš, Igaunijas prezidents Tomass Hendriks Ilvess, ASV prezidents Baraks Obama, Lietuvas prezidente Daļa Grībauskaite

ASV prezidents Baraks Obama 30. augustā aicināja Baltijas valstu prezidentus uz sarunām Baltajā namā Vašingtonā.

Baltijas valstu prezidenti rīta pusē tikās arī ASV viceprezidentu Džo Baidenu. Pie pusdienu galda ASV viceprezidents atgādināja, ka ASV vienmēr nosodījusi PSRS okupāciju Baltijā, atbalstījusi Baltijas uzņemšanu NATO un citās starptautiskās organizācijās.

Baltā nama Ovālajā zālē ASV prezidents apsveica Tomasu Hendriku Ilvesu, Daļu Grībauskaiti un Andri Bērziņu, pateicās par demokrātijas stiprināšanu, piebilstot, ka Baltijas valstis ir uzticamas NATO partneres, un

ASV apņemšanās sargāt to drošību ir cieta kā klints.

Saruna ilga vairāk nekā stundu, tās laikā prezidenti runāja par aizsardzību, ekonomiku, tirdzniecību, kibernetisko drošību, enerģētiku, kaimiņattiecībām ar Krieviju.

Latvijas prezidents Andris Bērziņš bija iepriecināts par apsolīto ASV atbalstu Baltijas valstu aizsardzībai un drošībai, viņš pastāstījis par nesen notikušo Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumu un paudis cerību, ka attīstīsies Latvijas un ASV tirdzniecības sakari. Atvadoties viņš uzaicinājis ASV prezidentu Baraku Obamu vizītē uz Latviju.

Starptautisks novusa turnīrs Losandželosas latviešu namā (1955 Riverside Dr.)

19. un 20. oktobrī

Sacensības vienspēlēs un dubultspēlēs;
galvenā balva – \$1000

Sacensības 19. oktobrī sāksies no rīta, ilgs līdz
plkst. 3.00 dienā un turpināsies 20. oktobrī

Informācija: 949-290-3122

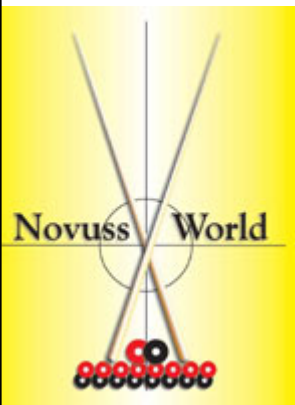
Turnīru atbalsta Dienvidkalifornijas latviešu biedrība,
Amerikas latviešu apvienība,
Dienvidkalifornijas Daugavas Vanagu apvienība
Polka Deli
LatvianUSA

Ikviens, kam iespējams ziedot, lūgts nosūtīt ziedojumu

DK LB kasieri Tamarai Kalniņai ar piezīmi „novusa turnīram”:

262 East Garden Green

Port Hueneme, CA 93041

Jānis Daugavietis (pa kreisi) un Vilnis Auziņš izgatavojuši jaunu novusa galdu, ko novietos pie bāra latviešu namā. Tam apakšā ir skapītis ar atvilkni; kad galdu nelietos, to nosegs vāks. Līdz novusa turnīram ikviens aicināts trenēties, pilnveidojot savu spēli. Vienīgais noteikums – viss inventārs jāatstāj uz galda.

Losandželosas latviešu sabiedriskā
centra pārvalde ielūdz uz
*Latviešu nama 40 gadu
jubilejas svinībām*

19. oktobrī plkst. 4.00 pēcpusdienā
1955 Riverside Drive, Los Angeles, CA 90039

Programma:

Svētku koncertā dziedās
Losandželosas latviešu jauktais koris;
vīru koris „Uzdiedāsim, brāļi!”;
dejos tautasdeju kopa „Pērkonītis”;
Losandželosas latviešu skolas skolēnu priekšnesumi
Viesu apsveikumi
Andra Berkolda pastāstīs par nama tapšanu

Jubilejas ābolraušu konkurss, apbalvošana, pārsteigumi
Būs uzkodas, saldēdienā dažādi ābolrauši, plātsmaizītes un kafija

Dalības maksa - \$25;
jauniešiem (12-18 g.) - \$15

Ciemiņu dienas Losandželosā

Kādā jaukā dienā piepeši pieteicās ciemiņi no Latvijas – būsīm klāt pēc divām dienām! Tagad tas ir tik vienkārši! Viņi uzkrīta gluži kā sniegs uz galvas. Bet māja un sēta nebūt nebija tādā kārtībā, lai, ciemiņus uzņemot, nebūtu jākaunas. Dārzā nepaspēju pārstādīt Edgara Kleinberga dāvinātās bromēlijas un Zaigas Dižgalves orchidejas. Steidzīgi zvanīju Jānim Daugavietim, vai viņš nevar kādu atsūtīt iztīrīt māju un nomazgāt logus.

Tā kā ciemiņiem būšot līdz četri bērni, divi lielāki un divi mazāki, sazinājos ar Viktoriju Marguletu, vai viņa savā bērnu dārzā uz kādām dienām pieņemtu mazākos, kamēr vecāki brauks izklaidēties. Piezvanīju Tamārai Kalniņai un lūdzu izcept 400 pīrāgu un vairākas paplātes ābolmaizes, Norai Mičulei – rupjmaizi, Ilzei Nagaiņai – saldskābmaizi, Mārītei Rozentālai – kliņģeri, Sandrai Gulbei – ķeksus un Intu Zemjāni atsūtīt sieru, jo gribēju parādīt, cik pie mums labas saimnieces. Baidījies, ka nepratīšu sagatavot pienācīgu labu cienastu, tāpēc aicināju visas rūpes par to uzņemties Pegijai Taubei.

Gribēju atstāt labu iespaidu un zvanīju uz masāžas salonu Burbankā Inesei Zaļkalnei, bet uzzināju, ka viņa pārcēlusies uz Lasvegām. Mums tas ir liels zaudējums. Par laimi no Latvijas bija atgriezušās māsas Šulces, salonā *Cheveux*, kur abas strādā, pierakstījos nogriezt matus pie Ingunas un lūdzu kosmētiķi Sigitu velīt man kādu stundiņu.

Pēc ciemiņu ierašanās drīz vien šķita, ka mājās sacēlies viesulis. Ik pēc brīža bija jādzird jautājumi un ieteikumi – kāpēc jums nav peldbaseina un virpuļvannas, jums derētu mājai uzcelt otru stāvu, kur turēt mantas, kas katru dienu nav vajadzīgas, arī grāmatas, kuŗu sakrājies tik daudz. Apsolījām, ka vispirms lūgsim Vilni Auziņu, Dāvi Reinu, Edmundu Sondoru vai Henriju Rozenkopfu izdarīt vienu otru remontdarbu un vēlāk kādu no arhitektiem – Jāni Janavu, Jāni Circeni vai Jāni Ripu izstrādāt projektu otram stāvam. Varbūt pat derētu māju nojaukt, jo šī celta 1941. gadā un daudz kas neglābjami novecojis.

Latvijā vecāki cenšas bērnus vispusīgi izglītot, dažādās nozarēs. Paziņu vecākie bērni par varītēm gribēja trenēties skriešanā un spēlēt tenisu, tāpēc atkal bija jāzvana paziņām – Guntim Lindem, lai parāda, kur viņš trenējas, un Pārsai Blāķei, kur ir labāks teniss laukums. Ciemiņu meita Rīgā mācās baleta skolā un uzzinājusi, ka „Anaheimas baleta” direktori Sarma Lapeniece Rozenberga un Lorens Rozenbergs nodibinājuši arī baleta skolu, viņa gribēja te palikt un tajā mācīties. Šoreiz neizdevās, bet savu nodomu viņa nav atmetusi, solīja sazināties ar Rozenbergiem no Rīgas par iespējām gūt pieredzi viņu studijā. Savukārt ģimenes māte ļoti vēlējās pakon-

sultēties ar dakteri Juri Buņķi, jo iedomājusies, ka viņai derētu plastiskā operācija.

Viens no bērniem kādu rītu sūdzējās par vēdergraižēm, piezvanīju pensionētam dakterim Andrim Rītnim un lūdzu padomu, kā vislabāk mazināt sāpes, varbūt dot antibiotikas? Viņš smiedamies atgādināja „īso kursu medicīnas vēsturē”:

Pacients aiziet pie ārsts un sūdzas: „Man sāp auss!”

2000. g. pr. Kr.: „Apēd šī augs sakni!”

1000. g. pr. Kr.: „Sakne ir pagānu līdzeklis, noskaidri lūgšanu!”

1850. g.: „Lūgšana ir mānticība, iedzer šīs zāles!”

1940. g.: „Šīs zāles ir čūsku inde, norij šo tableti!”

1985. g.: „Tablete nav efektīva, te būs antibiotikas!”

2000. g.: „Antibiotikas ir mākslīgas. Apēd šo sakni!”

Pret vēdergraižēm labi palīdzēja apiņu tēja!

Otrs dēls izmežģīja potīti, braucām pie ģimenes ārsta Jāņa Zemjāņa uz pieņemšanu. Viņš konstatēja, ka nav nekas nopietns, krietni apsaitēja kāju un ieteica skriet lēnāk. Uzzinājis, ka Jāņa Zemjāņa dēls Jūlijs ir tetovēšanas meistars, vecākais dēls par varītēm gribēja braukt atpakaļ uz Latviju ar Losandželosā iegūtu tetovējumu. Neiztika arī bez iepirkšanās Ingunas Galviņas un Alfrēda Stinkuļa galerijā *Baltic Crossroads*, kur ciemiņi atrada vienu otru savdabīgu mantu. „Latviešu veikalā Losandželosā pirka dāvana taču ir kas sevišķs,” noteica viens no ciemiņiem. Visskaistākais suvenīrs viņuprāt būs Līgas un Normundu Svīksu salonā Irvainā tapušais kopējais ģimenes portrets. To pielikšot pie sienas Rīgas dzīvokļa viesistabā visredzamākajā vietā.

Vakarā aizvedu viesus nogaršot vīnu krodziņā *Enoteca* Burbankā, un viņi bija pārsteigti, ka turpat varēja noklausīties Armanda Melnbārža neparastu vijolkoncertu. Svētdien no rīta parādīju ciemiņiem latviešu namu, un pēc dievkalpojuma braucām uz Longbīču, kur notika smilšu skulptūru festivāls. Viens no tēlniekiem, latvietis Sandis Kondāts ar savu veidojumu piesaistīja daudz jo daudz apmeklētāju uzmanību.

Citu svētdienu bērnus pa Losandželosas zooloģisko dārzu izvadāja brīvprātīgā darbiniece Lisa Edmondsona. Viņa teica: „Man patīk latviešiem izrādīt zooloģisko dārzu!”

Bērni, mājās pārnākuši, par redzētajiem dzīvniekiem vien runāja. Viens nekavējoties izlēma, ka mācīsies par veterināru.

Atkal notika negaidītais, vecāki nolēma palikt ilgāk, bet mazākajiem bērniem sākās skola. Bērnus piedāvājis paņemt līdzīgu paziņas, kas brauca uz Latviju, bet bija vajadzīga notāra apstiprināta apliecība. Par laimi netālu, Nortridžā, dzīvo sertificēta notāre Vita Volkovska, un dabūt notarizētu apliecību, ka bērnus pavada citas personas, viņi nav nolaupti, bija pavisam vienkārši.

Šie ciemiņi nebija pirmie, kuŗiem ļoti patika mūsu ēdientrauki, un pastāstīju, ka tos iemantoju no Edgara Kleinberga, un tādējādi katru dienu viņu atceros. Lepni cēlu galdā Veronikas Janelsiņas dāvināto sudraba kafijas kannu un nažus un dakšiņas ar inicāļiem „AE”. Ietērpos viņas melna zīda žaketē un Paijas (Ritas Liepas) kleitā, un tādās reizēs jūtos viņu abu iedvesmota. Ciemiņi apbrīvoja Veronikas Janelsiņas gleznas, Ingrīdas Muižnieces un Helēnas Zemjānes akvareļus, kā arī Muižnieku no Afrikas vestos suvenīrus virs kamīna. Palielījos, ka arī kristalla vāze, kuŗā ieliku viesu atnestās puķes, agrāk bija Muižnieku īpašums. Pārceļoties uz Rīgu, viņi smagākus priekšmetus līdzī nevarēja paņemt. Ciemiņi jūsmoja par maniem auskariem, tincināja, kur tādus esmu dabūjusi, un nožēloja, ka nevar palikt līdz Ziemsvētku tirdziņam, kad līdzīgus varētu iegādāties rotkales Rudītes Godfrejas stendā. Stāstīju arī, ka kostīmu māksliniece Anda Bernovska uzzīmētu un varbūt pat uzšūtu tik neparastu tērpu kā nevienai, ja vien sirsnīgi palūgtu.

Kamēr Pēteris Brecko iespieda kārtējo biļetenu, runājām par latviešu valodas atšķirībām šeit un Latvijā, nevajadzīgiem krievismiem un anglicismiem. Mazliet pat pastrīdējāties, kad jāsaka „pasūtīt”, kad „pasūtīnāt”, un bija jāzvina Rūdolfam Hofmanim būt par šķirētjiesnesi un teikt galavārdu.

Paziņas, projām braucot, secināja: „Losandželosā dzīvo tik daudz latviešu, ka pilnīgi varat iztikt bez amerikāņu pakalpojumiem!”

Mana atbilde: „Visus latviešus kuŗi var palīdzēt – kaut ko izremontēt, salabot, uzcelt, pagatavot u. tml. ne-maz neesmu pieminējusi. Vajadzīgs dīdžejs – zvaniem Laurim Lauriņam, gribat izskatīties kā modelis – sameklējiet Ingu Strikaiti, vēlaties skoloties pavadināšanas mākslā – sazinieties ar Miku Ozoliņu, advokāta padomu, ja tāds nepieciešams, var palūgt Jānim Lejniekam, māju pārdoš Mārtiņš Leikarts, lidmšīnas biļetes sagādās Baiba Stalidzāne. Šo uzskaiti varētu vēl turpināt...”

Astra Moora

Ko var un ko nevar sniegt vai pasniegt?

Mums ir dziesma: „Sniedz roku, daiļā meitiņa, nāc sēsties laiviņā...”

Var sniegt vai pasniegt roku, brokastis uz paplātes, mēteli garderobē, diplomu, medaļu, apliecību, puķes. Diemžēl krievu valodas ietekmē ieviesušās un dažādos Latvijas izdevumos (laikrakstā „Diena”, LETAs ziņās, daudzos žurnālos) pamanītas dīvainas vārdkopas:

„Latvijas vēstniecībā Japānā **pasniedz latviešu** valodas kursus, kas japāņu vidū kļūst arvien iecienītāki.”

„Pēdējā laikā tango attīstījies un kļuvis populārs visā pasaulē, taču vairāk akadēmiju, kur **pasniedz tango**, nekā Spānijā ir Japānā.”

„Mācītājs Aldis Elberts **sniedza** vienu referātu un vienu Bībeles stundu. Prāvests Kolvins Makfersons **sniedza** referātu par Dieva Vārda spēku...” „Laji pat **sniedz** dievgaldu.”

„... strādā par **montāžas pasniedzējas** asistenti...; **pasniedz** dziedāšanu bērniem; strādā par **dziedāšanas pasniedzēju**...”

„...četrām skolotājām Izglītības un zinātnes ministrijā tika **pasniegti** diplomu par aktīvu darbu diasporā. Viņas ārvalstu skolās darbojas jau vairākus gadus. Tās visas ir lielas mācību iestādes, piemēram, tajā, kur **pasniedz** D. Vuškāne, ir 3500 audzēkņu...”

Augšminētā piemēra pēdējā teikumā nav saprotams, ko īsti D. Vuškāne „pasniedz”, saprotamāk būtu rakstīt „māca” un tieši ko – vēsturi, valodu, matēmatiku.

Referātu parasti lasa, var teikt arī: referēja vai runāja par Dieva vārda spēku. Pie dievgalda mācītājs pasniedz biķeri ar vīnu, Bībeles stundu kāds vada.

Dziedāt, zīmēt, valodu, vēsturi, matēmatiku māca, nevis pasniedz; tango māca deju skolotājs.

Mūziķi koncertē, nevis sniedz koncertu.

Pasniedzējs” ieviesies no krievu valodas (преподаватель); labāk teikt „mācītbspēks”, kas gan ir no vācu valodas (Lehrkraft). Taču ir vēl citi nosaukumi mācītbspēkiem augstskolā: lektors, docents, profesors.

A. M.

**valoda:
es nāku pie tevis
caur ziemeļu briežiem
es brienu
ar spīta zābakiem kājās**

**valoda: dzen manī savas saknes
līdz ar visiem senču zvērestiem
un lāstiem**

**valoda: caur grāmatu lapām
caur sentēvu kapiem
lidosim abi...**

(No Jura Kronberga dzejoļa „Latviešu valoda” krājumā „Biszāles”, Daugava, Zviedrija, 1976)

Uz Kampučiju!

Vai tā nav gadījies ne vienam vien – aizbraucot uz kādu valsti, tur tā iepatīkas, ka gribas atgriezties atkal un atkal. Mona Lisa Godfreja (Godfrey) šopavasār aizbrauca uz Kampučiju, un 3. septembrī atkal devās uz turieni. Kampučijā viņa plāno pavadīt apmēram gadu, mācīt angļu valodu un jogu. Mona ir enerģijas pilna, un kāpēc neizmantot jaunības priekšrocību, kad esi brīvs kā putns gaisā!

Kampučiju līdz 1976. gadam sauca par Kambodžu, valstī visvairāk izplatītā reliģija – budisms.

Un Dāniju!

Monas jaunākais brālis Tomass Losandželosas latviešu skolu beidza 2011. gadā. Šogad viņš mācības turpinās vidusskolā Kopenhāgenā, Dānijā, starptautiskā bakalaurāta skolā – *Nørre Gymnasium*. Viss noticis nedēļas laikā – viņš pats izlēmis, pats uzrakstījis pieteikuma vēstuli, un Tomass skolā ir uzņemts. Mācības notiek angļu valodā, dīlpomu atzīst visās valstīs.

Starptautiskā Bakalaurāta programma (International Baccalaureate program jeb IB) ir arī vairākās skolās ASV un Latvijā – *International School of Latvia* un Rīgas Valsts 1. ģimnazijā.

Gaidīsim no Monas un Tomasa vēstules!

Ja gribi būt gudrs, iemācies saprātīgi jautāt, uzmanīgi klausīties, mierīgi atbildēt un apklust, kad tev vairāk nav ko teikt.

Šveiciešu dzejnieks Johans Kaspars Lafatērs (1741-1801)

Juris Šulcs ir viens no mums!

Mūsu vidū dzīvo daudz talantīgu cilvēku ar dažādiem interesantiem vaļaspriekiem. Vienmēr, kad uz latviešu namu atbrauc Juris Šulcs, citi steidzas lūkoties, kādu auto viņš šoreiz izvēlēties lietot – 1992 *Acura NSX* sporta auto, 1962 *Thunderbird* vai 2007 *Infinity*. Juris stāsta, ka visvairāk viņam patīk braukt ar sporta auto un pirms pāris svētdienām kopā ar citiem *NSX* īpašniekiem pa slaveno *Glendora Mountain Road* devies uz Baldija kalnu (Mt Baldy).

Die Cast X Magazine 2012. gada vasaras izdevumā bija ievietots raksts par Juri (amerikāņi viņu sauc par Džordžu – George).

Rakstā nav minēts, ka viņa mājas kolekcijā ir vairāk nekā 1000 automodeļu.

Jauna grāmata

Jānis Buņķis Latvijā beidza Skolotāju insitūtu, pēc kara dzīvoja bēgļu nometnē Lībekā, kur piedzima dēls Juris. Par viņa krusttēvu kļuva tēva vecākais brālis Vitolds Buņķis, skolotājs latviešu skolā Lībekā. Juris Buņķis jau vairākus gadus ir Latvijas goda konsuls Dienvidkalifornijā. Viņa tēva Jāņa Buņķa mītnes vieta ir Kanādā. Nesen viņš sarakstījis un izdevis grāmatu *Refugees Who Won*, ko var iegādāties *Amazon*, *Kindle Store*, *KOBO Bookstore* un *Apple iBookstore*; grāmatas cena: \$9.99

Jānis Buņķis (pa kreisi) un Vitolds Buņķis nesens cietumos Losandželosā pie dēla un krustdēla, Latvijas goda konsula Losandželosā, dr. Juŗa Buņķa

**COLLECTOR
PROFILE**

**TELL US
WHAT
FUELS
YOUR
PASSION!**

Is it the hunt?
The purchase?
Or the display?

Share your collection and your passion with thousands of other collectors just like you. *Die Cast X* magazine is looking for collectors who want to show the world what fuels them. Visit DCXmag.com/cp, answer the profile questionnaire and attach a few pictures of your collection. It's easy. And who knows ... you might be featured in a future issue of *Die Cast X!*

Collecting, California Style

Meet George Schultz: champion weight lifter, retired City Engineer for the City of Carson, CA, and avid diecast collector | BY ANDY GOODMAN

You don't get strong, smart or do much of anything worth doing without a fire in your belly; whether he's racking weights or hunting down the latest acquisition, George Schultz's approach is full-on and focused. Talk about hardcore ... when his assemblage of scale cars outgrew its confines, George hired a contractor, paced off a piece of his yard and added a new room onto his home.

His friends and family probably didn't bat an eye. George's love of cars started in his teens. He'd sneak into dealerships to get a gander at the latest machines before his buddies could claim bragging rights. One of his favorites was the 1958 Lincoln Continental, a car he called "huge and futuristic." His own first car was a red, Chevy 283-powered '53 Ford hardtop with "Heartbeat" painted on its side and four saucer-style chairs—liberated from a living room set—bolted to its floorboards. A Buick Invicta and '67 T-Bird were passing fancies; in addition to his daily driver, George currently owns a 1962 Ford Thunderbird Landau (in red, of course) and an equally crimson 1992 Acura NSX that he regularly takes to cruises and shows. Along the way, he's also built a couple of serious performance machines, including a 427-powered Astra

kit car and a wicked turbo V6-powered sand rail. The latter machine gave George the ride of his life, then put him in the hospital. He's since detuned the beast, and now enjoys hitting the dunes in it at a more casual pace.

Not that he's slowed down. Like a lot of collectors, George has his eye on other things, too, including stamp collecting, gaming and 3D animation and cinema. That stamp collection is contained in 34 volumes; the 3D collection consists of movies and special programs which George and his wife view on a jumbo TV. In between, he likes to wander the virtual worlds contained on the Xbox360, PS3 and PC.

The cyber universe can be fun, but after seeing these photos, we'd be hard pressed to spend any time away from world where George keeps these cars on display. ■

„Anaheimas baleta” 4. starptautiskais deju festivāls

„Anaheimas baleta” vadītāji Sarma Lapeniece Rozenberga un Lorens Rozenbergs sadarbībā ar Čapmana universitātes (Chapman University) un starptautiskā deju konkursa *Youth America Grand Prix* pārstāvjiem no 9. līdz 11. augustam rīkoja 4. starptautisko deju festivālu. Programma tāpat kā iepriekšējos trijos festivālos bija plaša un bagātīga.

Festivāla pirmajā dienā Čapmana universitātes Folino teātrī izrādīja 1954. gada klasisko filmu „Septiņas līgas septiņiem brāļiem”, kurā ir asprātīgi choreografētas dejas. Pēc filmas notika tikšanās ar Žaku d’Ambuā (Jacques d’Amboise), leģendāro Ņujorkas pilsētas baleta (New York City Ballet) zvaigzni, kas filmā tēloja vienu no brāļiem.

Festivālu atklājot, uzrunu teica ASV Kongresa Tautas pārstāvju palātas deputāte Loreta Sančesa (Loretta Sanchez), Anaheimas pilsētas galva Toms Teits (Tom Tait) un Kalifornijas Mākslas padomes priekšsēdis Vailijs Eitikens (Wylie Aitken).

Atklāšanas sarīkojumā (The AIDF Gala Performance) 10. augustā koncertzālē *City National Grove of Anaheim* skatītājus sajūsmināja Sanfrancisko baleta solistu Marijas Kočetkovas un Tarasa Domitro duets no Ādolfā Adāna baletiem „Žizele” un „Korsārs”, kā arī Karolina Džadsone (Carolyn Judson), dejojot choreografa Bena Stīvensona (Ben Stevenson) „Trīs prelūdijas”. Ne mazāk pārsteidza Stella Aberra un Saša Radetskijs (Sascha Radetsky un *Pacific Northwest Ballet* sōliste Marija Čapmane (Maria Chapman) ar fragmentu no Džordža Balančina baleta *Agon*. Marija Čapmane un Džoša Grants (Joshua Grant) parādīja jaunu Kristofera Vīldona (Christopher Wheeldon) choreografētu deju, Spānijā dzimušais Ņujorkas pilsētas baleta teātra sōlists Huakīns De Luzs (Joaquin De Luz) – „Gulbju ezera” variācija.

„Anaheimas baleta” sōlisti dejoja Sarmas Lapenieces Rozenbergas choreografēto *Dive-in*, skatot *The Holiston Stops* mūzikai, un finālā – *This is the Moment* (Sarmas Lapenieces Rozenbergas choreografija, Ģērga Ligeti, Ādolfā Adama, Antonīna Dvoržāka mūzika).

Mūža ieguldījumu balvu saņēma Žaks d’Ambuā. Ar viņa dibinātā Nacionālā deju institūta fonda palīdzību izdevies vairāk nekā divus miljonus bērnu iepazīstināt

Sarma Lapeniece Rozenberga un Lorens Rozenbergs

ar dejas mākslu.

Sarīkojumā „Rītdienas zvaigznes” 11. augustā Čapmana universitātes Valtmara teātrī savus talantu apliecināja jaunie Dienvidkalifornijas baletdejojotāji.

(No laikraksta *Orange County Register*)

Piemineklis Mārim Liepam

Latvijas Nacionālā operā (LNO) atklāja jauno sezonu, ar krāšņu koncertu svinot LNO nama 150 gadu jubileju. Rīgā kanālmalā pie tiltiņa starp LNO un Latvijas universitāti tika atklāts piemineklis izcilajam rīdziniekam un baletdejojotājam Mārim Rūdfam Liepam (1936-1989). Piemineklis ir mecenātu Borisa un Ināras Teterevu dāvinājums Rīgas pilsētai. Pieminekļa autori ir igauņu mākslinieki Jāns Tomiķis un Jiri Ojavers, arhitekti – Pēters Pere (Igaunija) un Juris Gertmanis (Latvija).

Deju svētki Santamonikā

Hart Pulse Dance Company 22., 23. un 24., augustā Santamonikā *The Miles Memorial Playhouse* telpās (1130 Lincoln Blvd.) rīkoja 7. gadskārtējo *MixMatch Dance Festival*, kuŗā piecās programmās varēja noskatīties vairāk nekā 70 dažādu ansambļu priekšnesumus – hiphopu, baletu, stepu, modernās dejas, dzeļa dejas, vēderdejas, indiāņu dejas, ko bija sagatavojuši 50 choreografu.

Ballet Collective 24. augusta vakarā izrādīja choreografa Džona Kastaņas (John Castagna) iestudēto baletu *Black and Fuchsia* ar Argentīnas komponista Alberto Hinasteras (Ginastera) mūziku, tērpu māksliniece – latviete Anda Bernovska.

Anda pastāstīja, ka viņai ļoti patīk sadarboties ar baletmeistaru Džonu Kastaņu, viņa uzvedumi ir ārkārtīgi profesionāli, izrādēs piedalās augstas klases dejotāji, kuŗu kustības ir perfektas.

Anda Bernovska un choreografs Džons Kastaņa

Aina no uzveduma *Black and Fuchsia*; dejotāji – Stefānija Kīma (Stephanie Kim), Džeks Virga (Jack Virga), Vikija Lamberta (Vicky Lambert)

Kostīmu mākslinieces Andas Bernovskas tērpi uzvedumam *Black and Fuchsia*

Ziemeļkalifornijas latviešu kredītsabiedrība
Pasta adrese: Northern CA Latvian Credit Union
 P. O. Box 460429 San Francisco, CA 94146
 Tālr.: 415-643-9926; Fax: 415-643-9434
 e-pasts: latviancu@global.net
Darba laiks: otrdienās un ceturtdienās no plkst. 6.00 -8.00 pm. Biroja vadītājas Sanitas Vilgertes tālr.: 415-643-9926; aizdevumu komitejas loceklis Dienvidkalifornijā Arnis Tūbelis, tālr.: 415-334-6606

Aicinājums pieteikties un piedalīties zolītes, pokera un novusa spēles turnīros;
 Izziņas: pegijat@inbox.lv
 vai jetaube@earthlink.net

Galerija
Baltic Crossroads
 3929 Fountain Ave, Los Angeles, CA 90029
 Tālr.: 323-664-6216;
www.baltic-crossroads.com
Galerija atvērta katru dienu!

NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA PĀRDOŠANA, PIRKŠANA UN APSAIMNIEKOŠANA LATVIJĀ „STUDIO LEGALE”
 Jānis Zeltiņš – konsultants un darījumu eksperts
 e-pasts: zeltins.janis@gmail.com
 Tālr. (LV): 29975584

Latviešu tēlniekam Sandim Kondrātam pirmā vieta smilšu skulptūru konkursā Longbīčā un Sandiego

Longbīčā 10. un 11. augustā notika 81. smilšu skulptūru konkurss, kuŗa temats bija – *Sculpting Literacy in Your Community*. Konkurssā piedalījās profesionāļi un amatieŗi. Pirmo vietu ieguva latvieŗu tēlnieks Sandis Kondrats par skulptūru „Who is John Galt?” Džons Galts ir tēls rakstnieces Einas Rendas 1957. gadā publicētajā novelē *Atlas Shrugged*.

No 30. augusta līdz 2. septembrim Sandiego notika *US Sand Sculpting Challenge San Diego*. Šajā konkursā S. Kondāts ieguva pirmo vietu par skulptūru *Synergy*.

Holivudbīčā, Floridā, 2011. gadā konkursā *Windermere Sand Sculpture Classic*, kuŗa temats bija „Sporta brīnumainā pasaule” Sandis Kondrāts ieguva pirmo vietu ar skulptūru „Hokejs – enerģija uz ledu”.

Sandis Kondrāts un viņa kollēģa Uldis Zariņš gatavo grāmatu „Anatomija tēlniekiem”, kam iegūts 22 562 do-

laru financējums ar www.kickstarter.com starpniecību.

Tīmekļa vietnē *Imagine Sand* tēlnieks raksta, ka pēc Latvijas Mākslas akadēmijas absolvēšanas 2006. gadā piedalījies skulptūru festivālos ASV, Dānijā, Latvijā, Portugālē, Kanadā, Norvēģijā, Taivanā, Vācijā un citur, 2013. gadā apmeties uz dzīvi Sietlā. Viņaprāt, smilšu skulptūru veidošana ir demokratiskākais mākslas veids pasaulē. Un patieŗām – vai tad katrs bērns jūrmalā nav cēlis smilšu pilis?

Tēlnieki Sandis Kondrāts un Suzuko Makgrū veido dažāda lieluma smilšu, sniega un ledu skulptūras lielākos un mazākos sarīkojumos, apmāca bērnus un pieaugušos. Par savu misiju viņi uzskata bagātināt cilvēku dzīvi, rosināt viņu iekŗejo enerģiju, attīstīt mākslinieciskās spējas.

Informācija: www.sandissue.com

S. Kondrāta skulptūra *Who is John Galt?*

Sandis Kondrāts pie savas smilšu skulptūras *Synergy*, ko veidoja divas dienas

Tēlnieki Suzuko Magrū un Sandis Kondrāts

Trīs Latvijas mūziķi aicina uz koncertu Losandželosas latviešu namā

Trīs Latvijas mūziķi 2008. gadā apvienojās trio „Šmite Kārkle Cinkuss”, piedalās koncertos un festivālos.

Ivars Cinkuss – dziedātājs dažādās izrādēs un jauno vokālistu skolotājs, Rīgas Techniskās universitātes vīru koŗa *Gaudeamus*, kamerkoŗa „Ventspils” un jauktā koŗa *Statoil* diriģents, iemīļots latvieŗu Dziesmu svētku virsdiriģents.

Zane Šmite – Latvijas Mūzikas akadēmijas Etnomūzikoloģijas nodaļas lektore, agrāk grupas „Iļģi” un Pūces etnografiskā orķestrī dalībniece, patlaban mūzicē kopā ar ansambļiem „Lidojošais paklājs”, „Rīsa zvejnieki” un gruzīnu etnodžeza trio *The Shin*.

Kristīne Kārkle – Latvijas Mūzikas akadēmijas Etnomūzikoloģijas nodaļas pēdējā kursa studente, dzied un spēlē vijoli Pūces etnografiskajā orķestrī, mūziķu grupās „Rīsa zvejnieki”, „Ceiruleitis”, „Vilkači”, „Laimas Muzykanti”, „Skandinieki” un gruzīnu etnodžeza trio *The Shin*.

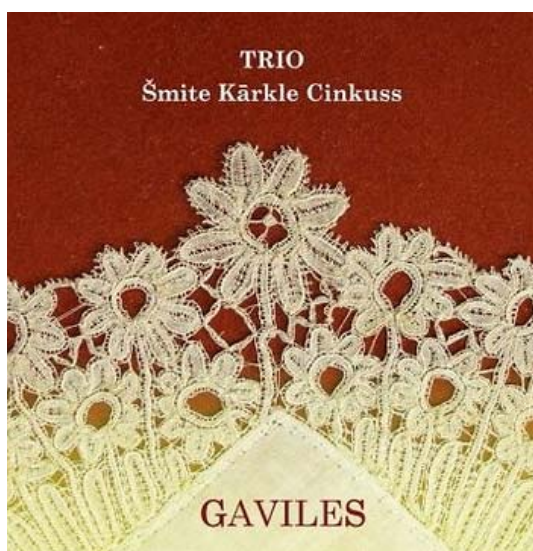
„Trio ŠKC” pamatrepertuārā ir senāku un jaunāku laiku dziesmas, īpaši izceļot senākās, kādas citviet Eiropā vairs nav bieži dzirdētas – teiktās melodijas, refrēndziesmas, vokālais burdons u. tml. Programma veidota, sekojot gadskārtu ieraŗu ciklam, ievijot tajā cilvēka mūŗa ritumam veltītas dziesmas.

Informācija par mūziķiem: www.gaudeamus.lv
www.festivalprota.lv

No kreisās: Kristīne Kārkle, Ivars Cinkus, Zane Šmite

**Trio „Šmite Kārkle Cinkuss”
koncerts latvieŗu namā –
13. oktōbrī plkst. 1.00
Biļeŗu cena – \$25.00;
studentiem – \$10.00;
bērniem ieeja brīva**

Albums „Gaviles” laists klajā apgādā „Upe tuviem un tāliem”; uz vāka: attēls no 2007. gadā apgādā „Zelta grauds” izdotās Dagmāras Prībergas grāmatas „Senās meŗģīnes Latvijā”

Mums Latvija ir visskaistākā

Foto: Indra Kore

Teiŗu purvs Murmastienas pagastā,
Varakļānu novadā, lielākais Latvijā (19 500 hektaru)

Ejam bekot!?

Kādā no enciklopēdijas *Britannica* pirmajiem izdevumiem bijis rakstīts: latvieši ir maza mānticīga tautiņa, kas dzīvo kokos un ēd sēnes. Daži apgalvo, ka šo enciklopēdiju redzējuši un paši to lasījuši.

Sava veida „bumba ar laika degli” bija rakstnieces Laimas Muktupāvelas romāns „Šampinjonu derība”, ko 2002. gadā laida klajā apgāds „Daugava”. Tajā aprakstīta latviešu „vergošana” Īrijā, kur viņi lasījuši šampinjonus no agra rīta līdz vēlam vakaram un, lai ietaupītu, tos arī ēduši. Tolaik, kad Latvija vēl nebija pievienojusies Eiropas Savienībai, iebraucējus no Austrumeiropas galvenokārt pieņēma darbā sēņu farmās. Iespējams, ne vienam vien latvietim, tur strādājot, uz visiem laikiem radās naidis pret sēnēm.

Tagad vairs tikai retais latvietis Īrijā lasot sēnes, daudzi kļuvuši par vadītājiem uzņēmumos, kuŗos nodarbina citus jauniebraucējus. Bijušais Latvijas uzņēmējs Aleksajs Lukjaņenko (iespējams, tas ir segvārds) 2008. gada krīzē cietis neveiksmi un devies strādāt uz Lielbritāniju. Viņš tīmeklī biedrības „Antiglobalisti” vietnē ievietojis rakstu: <http://antiglobalisti.lv/vide/tas-ko-jus-negribetu-zinat-par-angliju/>

Tajā ir rindas: „Viseksotiskākais ēdiens kaimiņienei bija ceptas sēnes. Viņa nespēja saprast, kā var aiziet uz mežu, salasīt savvaļas sēnes un pagatavot no tām kaut ko tik garšīgu. Ja tu Lielbritānijā sāc runāt par sēnēm, vārdam *mushrooms* priekšā vienmēr jāpiekabina vārds *normal*, citādi tavs sarunbiedrs domās, ka tu runā par hallucinogēnām sēnēm, kuŗas pastāvīgi rij narkōmani, un uzskatīs, ka dari to pašu.”

Portālā www.baltic-ireland.in var lasīt dažādus stāstus. Intervētā latvieti Guna Jakubova uz jautājumu, vai viņa vēlētos atgriezties Latvijā, smaidīdama atbildējusi:

Sēņot patīk arī Austrālijas latviešiem; attēlā: Baiba Ziedare lepojas ar salasītajām rudmiesēm

„Nē. Man tiešām patīk gan Īrija, gan mans darbs *sēnēs*. Es Latvijā neatgrieztos, pat ja tur būtu tik liela alga kā te. Es šeit jūtos daudz labāk nekā Latvijā”.

Lai vai kā, paradums lasīt sēnes latviešiem nav iznīcināms. Tikko nolijis lietus, viņi tecīņus skrien uz mežu sēnēs, vienalga, kur dzīvo.

Manā bērnībā, pēc kaŗa, sēnes bija svarīgs iztikas avots, māte sēnes lasīja un piesālīja pilnas vairākas mucas. Pirmo reizi, kad piedalījies sēņu lasīšanā, gribēju sēni tūlīt nogaršot (bērnā – kas rokā, tas mutē), jo domāju, tās var ēst nevārītas vai neceptas tāpat kā ogas. Sēne bija rūgta, un kopš tā laika no sēņu ēšanas atturoos. Doties mežā lasīt sēnes man patīk vēl aizvien.

Žēl, ka toreiz rokā nepatrāpījās lielā dižsardzene (*Macrolepiota procera*, syn. *Lepiota procera*) jeb dižā saulsardzene, ko lazdu riekstu garšas un smaržas dēļ sauc arī par riekstēni jeb riekstu sēni. Tā ir vienīgā sēne Latvijā, ko var ēst svaigu, piemēram, likt uz sviestmaizes (lietojamas cepurītes, jo kātiņš ir sīkst). To var uzcept bez iepriekšējas novārīšanas. Saulsardzeni viegli sajaukt ar balto mušmiri, no mušmires to atšķiŗ tumšās zvīņas uz sēnes cepures un kāta. Līdzīga ir smailzvīņu saulsardzene (*Lepiota aspera*), bet tai ir pretīga smaka un rūgta garša, tā nav ēdama. Neēdama ir arī kastaņu saulsardzene (*Lepiota castanea*) un baltā saulsardzene (*Lepiota alba*).

Dižā saulsardzene

Losandželosas tuksnešainajā klimatā sēnes nevarētu atrast, lai kā meklētu, varbūt vienīgi pūpēzus. Rūdolf Hofmanis atceras, ka apmēram pirms divdesmit gadiem vienu vienīgu reizi Bigbērā, kur lietus līst biežāk, pirms Pateicības dienas ar Helēnu kādā birzītē salasījuši bērzlapes, un viņiem bijis neparasti gards mielasts. Kaimiņiene uztraukta brīdinājusi, lai to gan neēdot. Tagad vieta, kur sēnes atrastas, esot apbūvēta.

Indiana University Northwest Bioloģijas fakultātes profesors, mikologs Pēteris Avis atsūtīja sava kollēgas Davida Aroras gaŗu rakstu *California Porcini: Three*

New Taxa, Observations on Their Harvest, and the Tragedy of No Commons. No tā uzzināju, ka baravikas atrodamas Centrālkalifornijā un Ziemeļkalifornijā, agrāk tās centīgi lasījuši un pārdevuši itaļu un Dienvidāzijas imigranti.

Latvijā reģistrētas vairāk nekā 4000 sēņu sugu. Dabas mūzejā Rīgā jau vairāk nekā 60 gadu tiek rīkota izstāde „Sēņu dienas”, arī šogad no 18. līdz 22. septembrim.

Pirms diviem gadiem Dabas mūzeja darbinieces Rīgas centrā, netālu no savas darbavietas Krišjāņa Barona ielas malā pie nesēn iestādītas liepiņas atradušas Baltijas valstīs līdz šim neredzētu jaunu sēņu sugu – *Leucocoprinus cepistipes*, ko nosauca par sīpolkāta kroksardzeni (no latīņu nosaukuma *cepa* – sīpols). Ziemeļamerikā šī sēne aug dārzos, organiskām vielām bagātās augsnēs, zāģu skaidās. Eiropā līdz šim tā atrasta ļoti reti, galvenokārt augu mājās un siltumnīcās. Dalās viedoklis, vai sēne ēdama, jeb vai tā ir indīga. Sīpolkāta kroksardzenei raksturīga 2-4 cm plata, balta, vidū brūngana cepurīte, klāta ar baltu pulverveida apsarmi. Cepurītes mala rievota, tāpēc latviski šīs ģints sēnes sauc par kroksardzenēm. Lapiņas baltas, kātiņš balts, mazliet sārtojas, ar gredzenu un apakšdaļā nedaudz pāresnīnāts. Sēņu sporas ir visur, tās lidinās gaisā tāpat kā tīmekļa signāli un spēj pārvarēt milzu attālumus. Nav brīnums, ka arī Rīgas centrā parādās tropu iemītņieces, jo rodoties piemērotiem apstākļiem, sporas dīgst, veido sēņotni un auglķermeņus.

Sīpolkāta kroksardzene

Indīgākās sēnes Latvijā ir zaļā un baltā mušmire, sarkanbrūnā tīmeklene, kas mazliet līdzīga rudmiesei. Sarkanās mušmires iedarbojas uz nervu sistēmu un rada alkoholiķiem raksturīgus murgus un delīriju. Sēņotāji aicināti lasīt un tirgū pirkt tikai pazīstamu sugu sēnes un neriskēt. Sēnes arī pareizi termiski jāsaģatavo, tās krietni jānovāra. Ne-drīkst uzturā lietot vecas, pāraugu-

Sarkanā mušmire

šas un bojātas sēnes. Sēnes jālasa grozos, nevis plastmasas traukos un maisiņos, nav ieteicams lasīt sēnes autoceļu, dzelzceļu, izgāztuvju un rūpnīcu tuvumā, kur ir paaugstināts gaisa piesārņojums. Medīķi ieteic sēnes nelietot kopā ar alkoholu, jo alkohols pastiprina toksisko vielu iedarbību. Sēnes ir grūtāk sagremojama barība un tās nav vēlams ēst pirms gulētiešanas.

Latvijas Mikologu biedrība par 2013. gada sēni izraudzījusi īsto mājas sēni (*Serpula lacrymans* /Wulfen/ J. Schröt) jeb brantu, kas var nodarīt lielu postu. Tā ir visbīstamākā koka ēku noārdītāja Latvijā, Eiropas mērenajā joslā un dažviet citur pasaulē. Sēnes nosaukums liecina, ka tā atrodamā tikai ēkās. Dabā tā atrasta dažos kalnu apgabalos (Himalajos, Šasta kalnā Kalifornijā un Morāvijas kalnos Čehijā).

Īstā mājas sēne ir bazīdijāsēne, kas izraisa brūno kubisko trupi iekšējo konstrukciju koksnei. Sēne ar hifām iespiežas mitrā kokā un strauji izplatās ēkā, pārvarot dažādus šķēršļus (mūra sienas, metāla konstrukcijas). Visbiežāk branta bojājumi novēroti grīdās, durvju stenderēs un koka sienās zem apmetuma.

Īstā māja sēne jeb brants

Sēnes hifas veido baltu micēliju, nereti ar violetiem vai dzelteniem plankumiem, bet novecojot micēlijs kļūst pelēcīgs. Sēnes hifu sakopojumi – auklas ir pelēkā krāsā. Ar tām sēne transportē ūdeni un barības vielas, kā arī izplatās ēkā. Sēne vairojas ar sporām, kuņas veidojas auglķermeņos. Auglķermeņi ir plakani, substrātam pieguļoši, ar rievotu virsmu, līdz 2 cm biezi. Tie vispirms ir dzeltenīgi balti, bet, nogatavojoties sporām, kļūst rūsgani, ar baltu apmali. Auglķermeņu izmēri ir no dažiem centimetriem līdz metram diametrā.

Īstā mājas sēne aug, ja gaisa temperatūra ir no 3° līdz 26°C, bet optimālais koksnes mitrums 30-40%. Īstā mājas sēne ir visbiežāk reģistrētā sēne (47%) Latvijā ēkās. Sēne īpaši ieviešas mitrās vasarās. Branta ieviešanos ēkās veicina koka konstrukciju apmūrēšana, jaunas mūra piebūves vecām mājām, augsts gruntsūdeņu līmenis, ūdens uzkrāšanās pie ēku pamatiem, bojātas notekcaurules, vecās mājās ievilkta ūdensvadi, slapji pagrabi, nepiemēroti celtniecības materiāli, inficēti būvmateriāli izmantošana, tekoši jumti utt. Lai izvairītos no sēnes ieviešanās ēkā, tā pastāvīgi jāuztur sausa, un koksnes mitrumam jābūt mazākam par 20%.

Ir arī citādas sēnes – cilvēkiem un dzīvniekiem uzbrūk matu, nagu, ādas sēnītes, izraisot niezi, alerģiju, matu izkrišanu utt.

Sēņu pasaule ir milzīga un vēl nav pilnībā izpētīta. Džona Hopkinsa universitātes zinātnieki cer, ka hallucinogēnās sēnes varēs izmantot medikamentos, lai novērstu depresiju.

Šī vasara Losandželosā bija neparasti karsta. Sēnes mums atkal būs jāiet meklēt veikalā, tos pašus šampinjonus, vai arī jābrauc uz Oregonu, kur lietus līst straumēm un sēnes aug griezdamās.

Andris Ritmanis 1977. gadā, Portlandē dzīvojot, uzrakstīja sēņotājiem veltītu dzejoli.

Astra Moora

Andris Ritmanis

Iesim sēņot

Citiem patīk lašus zvejot,
Citiem klusās ielās klejot,
Citiem tīk gar jūru skriet,
Bet man, man patīk sēņot iet.

Tad, kad rudens vētras sākas,
Lietus līst nu tā kā nākas,
Tad man kājas niezēt sāk,
Prātā skaistās sēnes nāk.

Mežā skrienu es ar skubu,
Meklēt lielu sēņu gubu,
Mani gaida gailenes,
Sārtās, jaukās bērslapes.

Baravikas galvas cilā,
Sviesta bekas kaudzēm silā.
Zaķi, stirnas gaļām skrien,
Odi visās malās lien.

Suņu sēnes košās, skaistās
Manā grozā līdzī taisās.
Labāk lai tās suņi ēd,
Ne lai manā grozā sēd.

Citiem patīk lašus zvejot,
Citiem klusās ielās klejot,
Citiem tīk gar jūru skriet,
Bet man, man patīk sēņot iet.

(No 2011. gadā Kalifornijā izdotā krājuma „Ar sapni pagalvī”)

Sēnes, šķiet, patīk arhitekam Džeimsam Džonsonam (James Johnson). Viņš pie Ročesteras, Ņujorkas pavalsts, 1971. gadā projektēja īpatnēju „Sēņu māju” ar trim guļamistabām un trijām vannas istabām. Mājas īpašnieki vairākkārt mainījušies. 2012. gadā māja pārdota par 799 900 dolariem, bet nesen tīmeklī to piedāvāja par 1 500 000 dolariem.

Latvijas Banka 2004. gadā laida apgrozībā viena lata monētu ar baravikas attēlu. Monētas diametrs ir 21,75 mm, svars – 4,80 g, materiāls – vara un niķeļa sakausējums, kalta Somijā (Rahapaja Oy).

Mākslinieki: Guntars Sietiņš (grafiskais dizains), Jānis Strupulis (plastiskais veidojums).

Baravikas neapšaubāmi ir visvairāk iecienītās sēnes. Iespējams, katra sēņotāja sapnis – pielasīt ar tām pilnus grozus! Un, izceptas sviestā, tās droši vien ir ļoti garšas!

Neaizmirstams ceļojums uz Dziesmu svētkiem Latvijā

No kreisās priekšā: Richards Lunds, Aida Lunda, mazdēla Erika Džonsa (Eric Jones) dzīvesbiedre Džūlija Džonsa (Julia Jones), mazmeitas, dvīnes Čelsija un Darsija Hejas (Hay), meita Sindija Heja; aizmugurē: meita Silvija Džonsa, znots Gregorijs Džonss, mazdēli Braiens un Eriks Džonsi, znots Duglass Hejs (Hay)

Aida un Richards Lundi, viņu meitas, znoti un mazbērni, kopā 11 cilvēku, 1. jūlijā Losandželosā kāpa lidmašīnā, lai dotos uz Rīgu. Viņi bija Rīgā pirms 20 gadiem, kad notika pirmie Dziesmu svētki pēc padomju okupācijas un gribēja redzēt starpību. Aida atzīst, ka abi ceļojumi bijuši neaizmirstams piedzīvojums. Šopvasar radusies izdevība satikties arī ar radiem no Austrālijas.

Rīgā Lundu ģimene veselu nedēļu ar kādas aģentūras starpniecību īrēja dzīvokli Stabu ielā un nākamo nedēļu uzturējās viesnīcā „Radi un draugi” Vecrīgā. Tā radās laba iespēja izstaigāt vecpilsētu. Viņi aizbraukuši arī uz Valmieru. Aida Lunda gadiem nesekmīgi meklējusi vec-tēva ģimenes lauku īpašumu, līdz iedomājusies uzrakstīt vēstuli Mazsalacas pilsētas valdei, un viens no ierēdņiem atradis Aidas Lundas māsīcu Valmierā, kas dzīvo-jusi šajās lauku mājās līdz 1949. gadam, kad visa ģimene izsūtīta uz Sibīriju. Pēc deviņiem gadiem atgriežoties, no mājām bija palikušas tikai drupas. Māsīca Aidai Lun-

dai parādījusi vietu, kur atradās vectēva māja, tagad tur redzami tikai māju pamati.

Pēc Dziesmu svētkiem 13. jūlijā visa ģimene brauca uz Londonu un no turienes ar tūristu kuģi *Holland America* nedēļu ceļoja gar Norvēģijas krastu. Uz kuģa notika televīzijas raidījumam „Dejo ar zvaigzni” līdzīgas sacensības, tajās piedalījās Lundu mazmeita, studente Riversaidas universitātē, **Čelsija Heja**. Sacensību rīkotāji pēdējā dienā viņu atzina par uzvarētāju un apbalvoja.

Cienot senču mantojumu *Kursa, kanulaivas, Kepanivai parks*

Šogad latviešu valodas vasaras skolā Kursa beidzās 39. mācību gads. Kursa Rietumkrasta izglītības centra (RKLIC) paspārnē darbojas 30 gadu. Šajā vasaras skolā aicināti mācīties 13-18 gadu veci jaunieši, skolas programmas mērķis – vienot latviešu izcelsmes jauniešus, mācot viņiem valodu un tradīcijas.

No mērķiem līdz kanu laivām

Jāiegulda daudz darba un nepieciešama neatlaidība, lai īstenotu mērķi. Savas valodas un kultūras saglabāšana nav nekas neparasts. Dažādu tautību cilvēkiem saglabāt saiknes ar pagātņi ir dabiska vēlēšanās, un tā izpaužas dažādos veidos. Šogad februārī Jaunzēlandes deju ansamblim *Black Grace* bija koncerts Vašingtonas universitātē Sietlā. Ansambļa dibinātājs Nīls Jeremija (Neil Jeremia) bija choreografējis deju ar nosaukumu „Vaka” (kanu laiva). Kanu laiva ir simbols vērtībām, ticējumiem, piedzīvojumiem un atmiņām, ko maori paņēma līdzī uz Jaunzēlandi, tādējādi vēlēdamies pārvarēt šķēršļus svešā vidē.

Aprīlī mēs ar dzīvesbiedri Boniju pavadījām brīvdienas Havaju salā Maui. Lahainas pilsētas restorāna *Fleetwood* īpašnieks Miks Flītvuds (Mick Fleetwood), orķestra *Fleetwood Mac* vadītājs kopā ar Rodžeru Makinliju (Roger McKinley) un Vēni, salas iedzimto, rīkoja saulrieta svinības. Vēne no saviem senčiem mācījies valodu un Maui kultūras tradīcijas. Viņa priekštečiem ierodoties Maui salā, kanu laivai, jūrai un vējiem bija liela nozīme, un to varēja saklausīt Vēnes priekšnesumā. Savukārt dūdu mūziķis Rodžers Makinlijs, tērpies skotu svārkos, enerģiski pūta dūdas, izraisot klausītāju sajūsmu.

Kepanivai parks

Maui salas iedzīvotāju izcelsmes dažādību apliecina Kepanivai parks pie Vailukas pilsētas. Parks sadalīts vairākās daļās, katrā izceļas iedzīvotāju grupu etniskās īpašības. Angļi un amerikāņi ieradās 19. gadsimta 60. gados, portugāļi un ķīnieši 70. gados, korejieši 1903. gadā, japāņi 1924. gadā. Visi vēlējas gūt labklājību, turpināt savas tradīcijas un iekļauties salas kopējā dzīvē.

Japāņu dārzā ir interesantas akmens kāpnes, kas ved no viena dārza uz citu. Zemākajā stāvā kāpnes ir lēzenas un gažas, augstāk īsākas un stāvākas, tā atklājot katras paaudzes piepūli, lai gūtu sekmes jaunajā pasaulē. Pirmajai paaudzei bija jālieto visgaŗākas kāpnes, nākamām īsākas. Bonija tūlīt saprata šo simbolismu. Viņas vecmāmiņa no Norvēģijas 1908. gadā ieceļoja Albertā, Kanadas prērijā, Bonijas māte piedzima Stratmorā (Strathmore).

Man ļoti patika portugāļu dārzi ar jaunavas Marijas statuju. Vidū katrai četrpuķu dobei ir pods ar mazu zīmīti: „Šī dārza kopēja... *Yolinda, Angie, Bettie, Eva.*” Šis personiskais kontakts man likās kā dzīvs pateicības simbols no pēcnācējiem par senču pūlēm.

Puertorikāņu piemineklis vislabāk puda šo izjūtu ar vārdiem: „Ar savu darbu un uzpurēšanos viņi sagādāja saviem pēcnācējiem tiesības būt Havajas sabiedriskās struktūras vienlīdzīgiem dalībniekiem. Tagad un uz visiem laikiem viņu asaras un ciešanas tiek cienītas, viņu ieguldījums pieminēts un mūža gājums godināts.”

Kepanivai parkā es atcerējos savu, Latvijas emigranta piedzīvojumu. Mūsu kanu laivas bija kuģi, kuŗi mūs no bēgļu nometnēm nogādāja jaunās patvēruma zemēs citur pasaulē. Mūsu vecvecāki un vecāki sāka dzīvi no jauna, neatlaidīgi strādājot un smeļoties spēku no sava latviskā mantojuma. Viņi bija mūsu pakāpieni uz mūsdienu latviešu centriem, baznīcām, skolām un vasaras nometnēm.

Amerikas ziemeļrietumi

Kopš mūsu ierašanās ASV latviešu kopienas sešdesmit gadu laikā ir nobriedušas un mainījušās. Tomēr šeit, rietumkrastā, mēs izjūtam valodas un kultūras dzinējspēku. Par to liecina īgauņu, latviešu un lietuviešu finānciālais atbalsts profesora Gunša Šmidchena vadītajai Baltiešu studiju programmai Vašingtonas universitātē. Skandināvi nolēmuši celt jaunu *Nordic Heritage* mūzeju ar plašām telpām izstādēm, tostarp arī baltiešu. Savu kultūru cenšas saglabāt Amerikas iedzīmtie – Merisvilā (Marysville), Vašingtonā, 2011. gadā atklāja tulalīpu cilts jauno *Hibulb Cultural Center* un klallamu cilts 2012. gadā *University of Washington Press* apgādā izdeva valodas vārdnīcas.

Godinot izcelsmi

Personiskais un sabiedrības gandarījums, ko mēs, emigranti, kopēju mērķu vadīti, iegūstam, ir patīkams atgādinājums, cik vērtīgs ir darbs, ko veicam Rietumkrasta latviešu izglītības centrā un Kursā.

Pieminekļi Kepanivai parkā īpatnēji parāda, kā pēcnācēji pateicas priekštečiem par viņu uzpurēšanos. Tie arī atklāj emigrantu kopējo mērķi sagādāt jauniešiem iespēju gūt panākumus un pozitīvu apziņu par vecāku pagātņi, viņu mantojumu. Ceļošana, kalpošana sabiedrībai, valoda, vasaras programmas, īpatnēji parki, simboli un radi, kas izkaisīti visā plašajā pasaulē, palīdz man izprast un novērtēt manu izcelsmi un to godināt. Kā tu godini savējo? Kā tu plāno pavadīt nākamo vasaru? Nāc pie mums, kur mācības notiek latviski – KURSĀ!

RKLIC priekšsēdis un Kursas pagaidu direktors
Jānis Rogainis

Losandželosā pirms desmit gadiem atklāja Disneja koncertzāli

Arhitekta Franka Gērīja projektēto Disneja koncertzāli atklāja 2003. gada 23. oktobrī. Tagad koncertzāli uzskata par arhitektūras brīnumu un nemaz nevaram Losandželosu bez tās iedomāties. Koncertzāli celt 1987. gadā ierosināja Valta Disneja atraitne Liliana Disneja, ziedojot 50 miljonu dolaru. Apakšzemes garāžas celtniecības darbi ilga no 1992. gada līdz 1996. gadam un izmaksāja 110 miljonu dolaru.

Koncertzāles celtniecība kavējās, bija nepieciešams vākt papildlīdzekļus, jo tos vajadzēja vairāk nekā sākumā plānots. Darbus sāka 1999. gadā, kopējās izmaksas – 274 miljoni dolaru. Disneja ģimene ziedoja vairāk nekā 84 miljonus dolaru.

Koncertzāle ir Losandželosas filharmonijas mājvieta. Disneja koncertzāli 2003. gada 23. oktobrī atklājot, orķestris spēlēja Igora Stravinska skaņdarbu „Svētā pavasaris”, pie diriģenta pulks stāvēja somu diriģents Esa-Pekka Salonens. Tovakar atskaņoja arī poļu komponista Vitolda Ļutoslavska koncertu čellam (solistis bija izcilais čellists Jo Jo Ma), komponistu Džona Adama (John Adams) un Džona Viljamsa (John Williams) skaņdarbus.

Čellists Jo Jo Ma spēlēs arī koncertzāles 10 gadu jubilejas koncertā, programmā – J. S. Bacha, P. Čaikovska, G. Mālera skaņdarbi, Dž. Keidža slavenais 4’33”. Diriģents – neviens cits kā Gustavo Dudamels.

Disneja koncertzālē ir 2265 sēdvietas, mūziķi to atzinaši par vienu no akustiski labākajām pasaulē.

Disneja koncertzālē 2012. gada 10. un 12. maijā orķestris atskaņoja Pēterā Vaska vijoļkoncertu „Tālā gaisma”, diriģējot Gustavo Dudamelam. Komponists Pēteris Vasks ar dzīvesbiedri Dzintru Geku bija klausītāju vidū.

Ērmaņu muižas koncertzāles iekārtošanai vajadzīgi ziedojumi

Koncertzāles vajadzīgas ikvienā pilsētā un arī laukos. Svētīgu darbu uzsācis komponists Uģis Prauliņš. Viņa ģimenes īpašumā Ērmaņu muižā ar Lauku atbalsta dienesta, Valsts Kultūrkapitāla fonda, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas un novada kopīgu atbalstu notiek muižas atjaunošanas darbi, tajā tiek iekārtota koncertskatuve. Ērmaņu muižas zālē ziedojumu vākšanai notikuši vairāki koncerti, 7. septembrī mūzicēja „Ilģi” – Ilga Reizniece, Māris Muktupāvels, Egons Kronbergs un Gatis Gaujenieks.

Biedrība „Ērmaņu muiža” dibināta 2010. gadā ar mērķi atjaunot Ērmaņu muižas kungu māju tās vēsturiskajā izskatā un izveidot klasicisma kultūras centru. Muiža atrodas 220 km no Rīgas, Latvijas Ziemeļaustrumos pie Igaunijas un Krievijas robežas Alūksnes novada Malienas pagastā Ievednes upītes krastā. Ērmaņu muižas kungu māja ir viens no izcilākajiem 19. gs. koka arhitektūras pieminekļiem Latvijā. Biedrības „Ērmaņu muiža” pārstāvis, komponists Uģis Prauliņš raksta, ka ikviens ziedojums „noderēs katrai nagliņai, ķieģelim, apses jumta skaidai – mēs būsīm pateicīgi, ja jums būs gandarījums apziņa, ka kaut kur šai izcilajā Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļī būs daļiņa no jūsu ziedotajiem līdzekļiem.”

Ērmaņu muižas atjaunošanai var ziedot arī tīmeklī: Biedrība ĒRMAŅU MUIŽA; Reģ. nr.: 40008162368
Bankas konts: Swedbanka LV85HABA0551034630979

Adrese: Ērmaņu muiža, Malienas pagasts, Alūksnes novads, LV4359. Informācija: www.ermani.lv

Vietne reportāžām par Ērmaņu muižas atjaunošanas procesiem: <http://ermanumuiza.blogspot.lv>

Uģis Prauliņš jau iepriekš biedrības „Ērmaņu muiža” vārdā pateicas par ziedojumu un atbalstu!

Piedāvāju gatavot cienastu un klāt galdus kāzās, piemiņas dienās, jubilejās; var pasūtīt klīnģeri, pīrāgus ar speķi vai kāpostiem jebkurā laikā un jebkuram sarīkojumam; par cenu sazināties, zvanot Pegijai, tālr.: 310-908-6993
1700 Malcolm Ave. #102, Los Angeles, CA 90024
e-pasts: pegijat@inbox.lv
vai: pegijakalninataube@yahoo.com

Kaķim veltītas pastmarkas

Latvijas Pasts kopš 2011. gada izdod pastmarku seriju „Mājdzīvnieki”. Divās jaunās pastmarkās, kuŗu metiens ir 50 000 eksemplāru, attēlots visā pasaulē populārākais mājdzīvnieks – kaķis (Felis silvestris catus). Pastmarka ar nominālvērtību 0,35 Ls (0,50 €) parēdzēta vienkāršas, ar nominālvērtību 0,98 Ls (1,39 €) – ierakstītas vēstules nosūtīšanai Latvijas teritorijā. Pastmarku dizaina autore ir vairāk nekā 20 bērnu grāmatu ilustrātore māksliniece Anita Paegle. 2011. gada aptaujas dati liecina, ka 71% Latvijas iedzīvotāju mājas mīlulis ir kaķis un tikai 47% – suns. Mājas kaķis ir mazs, plēsīgs kaķu dzimtas zīdītājs, pieradināts vairāk nekā pirms 9500 gadiem.

NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA PIRKŠANA, PĀRDOŠANA UN IZĪRĒŠANA; PALĪDZĪBA, MAINOT DZĪVESVIETU AMERIKĀ VAI PĀRCEĻOTIES UZ LATVIJU; BEZMAKSAS KONSULTĀCIJAS: MĀJAS VĒRTĪBAS NOTEIKŠANA DAŽU STUNDU LAIKĀ; MĀJAS SAGATAVOŠANA PĀRDOŠANAI; TIRGUS TENDENČU ANALIZE; KVALIFIKĀCIJA AIZŅĒMUMIEM MĀJU IEGĀDEI, PĀRFINANCĒŠANA u. c. IKVIENU LAIPNI KONSULTĒS UN PALĪDZĒS NOKĀRTOT DARĪJUMU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU EKSPERTS: MĀRTIŅŠ LEIKARTS tālr.: 310-717-7577; e-pasts: martin@shorewood.com

JOCIŅI

„Domāju, ka jums zvana,” sekretāre saka priekšniekam.

„Ko nozīmē – domāju?”

„Zvanītāja jautāja: vai tas esi tu, vecais muļķi?”

***

Dāma ar savu klēpja sunīti pastaigājas. Viņu uzrunā jauns vīrietis: „Sakiet, kur jūsu sunim ir purns un kur aste?”

„Pamēģiniet viņam pieskarties. Asti viņš vicinās, bet ar zobiem kodīs.”

***

Kāda sieviete ieskrien veikalā un uztraukta prasa: „Lūdzu, iedodiet man ātri peļu slazdu. Man jāpaspēj noķert autobusu.”

„Diemžēl tik liela slazda man nav,” atbild pārdevējs.

***

Vecāka pircēja veikalā lūdz pārdevējai: „Lūdzu, vai varat pateikt, kuŗa cepure man piestāv vislabāk. Esmu jau kādas desmit pielaikojusi, bet vēl aizvien nevaru izšķirties.”

“Nevaru jums palīdzēt. Varbūt aizieji pie manas kolēģas cepuru nodaļā, jo šī ir lampu abazūru nodaļa.”

***

„Jau simtām reižu esmu teikusi, ka tu nedrīksti rotaļāties ar šo nefīro radījumu!”

„Māmiņ, šis mincītis taču ir tik piemīlīgs!”

„Es to nesaku tev, bet kaķim!”

Jauna satikšanās vieta
LATVIEŠIEM Amerikā
WWW.LATVIANUSA.COM

Remontus veic Vilnis Auziņš, tālr.: 818-692-6063

PĀRDOD ZEMGALES TAUTASTĒRPU

Brunči ar rozītēm, apakšsvārki, linu kreklis, rūsas krāsas ņieburs ar piecām sudraba pogām, josta, izšūta balta sievas aube, sarkans ciets vainags, mazāks mīksts sarkans vainags, zaļš lakats ar bārkstīm, villaine ar bārkstīm, trīs mazas sudraba saktiņas. Izmērs: 10-12 (ASV).Cena \$500. Piedāvāju pirkt arī Kārļa Grenciona darinātas sudraba zīļu krelles, apm. 29 collas (25 zīles), cena \$700.
Tālr.: 760-565-6135

Draudzes Ziņas

Foto: Tamāra Rūse

Kokneses pilsdrupas

Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils, Kur bēdās varam tverties,
Augsts palīgs, kas mūs nepievils, Pie kā mēs varam ķerties!
Visļauņais ienaidnieks, Kam grēku darīt prieks,
Tas gādā nakt' un dien' Uz ļaunu viltu vien.
Kas var no viņa glābties?

DIENVIDKALIFORNIJAS LATVIEŠU EV. LUT. DRAUDZES AMATPERSONAS

Draudzes priekšniece Tamāra Rūse: 31 Laguna Woods Dr., Laguna Niguel, CA 92677	949-443-2150
Kasiere Dace Pavlovska: 3911 Scandia Way, Los Angeles, CA 90065	323-255-4215
Sekretāre Daina Ābele: 2908-B Camino Capistrano, San Clemente, CA 92672	949-443-5170
Dāmu komitejas priekšniece Liene Linde: 29 Sunset Ave., #1, Venice, CA 90291	310-396-5244
Dāmu komitejas kasiere Viola Lāce: 2890 Tiffany Lane, Simi Valley, CA 93063	805-522-0185

*Draudze ir bez mācītāja. Lūdzu zvanīt kādai no draudzes amatpersonām, ja nepieciešama palīdzība
Baznīcas adrese: 1955 Riverside Dr., Los Angeles, CA 90039

DIENVIDKALIFORNIJAS LATVIEŠU EV. LUT. DRAUDZES IZDEVUMS

DRAUDZES DZĪVES KALENDĀRS

6. oktōbris, plkst. 11:00 – 20. svētdiena pēc Vasarsvētkiem, mācītājs Aivars Ozoliņš

Pēc dievkalpojuma, plkst. 12:30 sāksies draudzes dāmu komitejas rīkotais Rudens bazārs

**27. oktōbris, plkst. 11:00 – 23. svētdiena pēc Vasarsvētkiem dievkalpojums ar dievgaldu,
prāvests Kārlis Žols**

17. novembris, plkst. 11:00 – 26. svētdiena pēc Vasarsvētkiem, mācītājs Aivars Ozoliņš

Pauls Berkolds ir uzņēmis rīkot Adventa koncertu 8. decembrī;

Mēģinājumi sieviešu un jauktajam korim: svētdien, 27. oktōbrī, plkst. 12:30 (sieviešu korim),

trešdien, 13. novembrī, plkst. 19:30 (sieviešu korim),

svētdien 24. novembrī, plkst. 12:30 (visiem), trešdien, 4. decembrī, plkst. 19:30 (visiem).

DIEVKALPOJUMA STATISTIKA

Datums	Dalībnieki	Kollekte	Caurmēra devums	Piezīmes
11. aug.	31	\$977.00	\$31.52	Prāv. K. Žola stāstījums par braucienu uz Sibīriju
18. aug.	29	\$700.00	\$24.14	Māc. Aivars Ozoliņš

LŪGUMS

Lūdzam nokārtot draudzes nodevu par 2013. gadu!

Draudzes nodeva – \$250.00; studentiem – \$60.00

_____	\$ _____
(uzvārds, vārds)	
Ziedojums draudzes vajadzībām	\$ _____
Ziedojums draudzes dievnama remontiem	\$ _____
Ziedojums palīdzībai mūsu draudzēm Latvijā	\$ _____
Ziedojums Neretas bērnu pusdienām	\$ _____
Archibīskapa algas fondam	\$ _____
KOPĀ	\$ _____

Lūdzu aizpildīt un ar čeku, izrakstītu *Latvian Ev. Luth. Church of So. Ca.*, nosūtīt:

Dace Pavlovska

3911 Scandia Way, Los Angeles, CA 90065

NOVEMBRĪ DZIMUŠIE DRAUDZES LOCEKĻI

1. Lolita Ritmane
3. Daina Ābele
6. Krista Hadada (Haddad)
11. Dāvis Berkolds
12. Ilma Briška, Lūcija Pommere
19. Ilga Jankovska
22. Valters Banga
23. Monika Grīnberga
24. Gunārs Boršteins,
Daira Stumbre
25. Daina Bīriņa,
Normunds Svikss
26. Dzintra Lejniece
29. Andra Stivanyi-Berkolda

Sirsnīgi sveicam visus jubilārus!
Draudzes padome

Ja esam kādu izlaiduši, lūdzu ziņot
Tamārai Rūsei vai Dainai Ābelei

ZIEDOJUMI

- Draudzes vajadzībām:** Maija Volfa – \$100
Māsu draudzēm: Maija Volfa – \$50
Neretas bērnu pusdienām: Maija Volfa – \$50
Remontiem: Maija Volfa – \$50

Šie ziedojumi saņemti līdz 2013. g. 10. septembrim.
 „Zvanniekiem” 2013. gadā saziēdota \$144.
 Lūdzam neaizmirst iemest kādu centu vai dolaru
 „Zvannieku cūciņā” baznīcas priekšelpā.
 Draudzes padome pateicas par ziedojumiem!
 Saņemta pateicība no Zvannieku ģimenes par mūsu
 ziedojumiem.

Mācītāja Sarma Eglīte raksta: „Zvannieku ģimene
 vēlas pateikties visiem, kuŗi ar labām domām rūpēju-
 šies un gādājuši, lai Zvannieku ģimenei nekā nerūktu.
 Edgars, 19 gadu vecs jaunietis, beidzis Cēsu valsts
 ģimnaziju un uzņēmts teoloģijas fakultātes budžeta gru-
 pā. Viņam nepieciešami līdzekļi iztikai. Vai kāda drau-
 dze, dāmu komiteja vai persona vēlētos Edgaru atbal-
 stīt?”

SANDIEGO LATVIEŠU EV. LUT. DRAUDZE

Grace Lutheran Church
 3993 Park Boulevard,
 San Diego, CA 92116
 Prāvests Kārlis Žols
 tālr.: 925-788-1101;
 e-pasts: kazols@msn.com

Dr. priekšnieks Jānis Legzdīņš
 2651 Cardinal Road,
 San Diego, CA 92123
 Tālr: 858-598-5451;
 e-pasts: janis@legzdins.com

21. septembrī plkst. 12.00 dievkalpojums;
 pēc dievkalpojuma kafijas galds

Kasiere Antra Priede Bergere: antrapriede@pol.net
 1335 Santa Barbara St., San Diego CA 92107
 Čekus izrakstīt: *Antra Priede Berger*

Dāmu komiteja:

Maiga Bērziņa, tālr. 619-702-8077
 Antra Priede, tālr. 619-225-0817
 Aida Zilgalve, tālr. 760-439-9847

www.sandiegodraudze.com

vai

www.sandiegodraudze.us

**BAZNĪCAS GADA GRĀMATU 2013. GADAM
 VĒL VAR IEGĀDĀTIES NO DRAUDZES DARB-
 NIEKIEM PIRMS VAI PĒC DIEVKALPOJUMA
 (Cena \$20)**

Pieteikumus puķu novietošanai
 uz altāra pieņem Biruta Šulca,
 tālr.: 626-443-8464,
 e-pasts: birschultz@att.net
 Dievnāmā pie ieejas ir kalen-
 dārs, kur var pierakstīties; lūdzu
 uzrakstīt zīmīti un iedot mācītā-
 jam pirms dievkalpojuma, ja puķes novietotas kāda
 piemiņai vai jubilejā, par ko vēlams paziņot.

Misijas brauciens uz Ugandu

Kopš 2007. gada man bijusi izdevība doties uz Afriku apmēram reizi gadā. Toreiz man pazīstams misionārs tieši pirms sava ieplānotā ceļojuma uz Keniju saslima un lūdza, lai viņu aizstāju. Tā sākās mana draudzība un ilggadēja sadarbība ar afrikāņiem, kas man sagādājusi lielu personisku un profesionālu gandarījumu. Pēc mana pirmā brauciena uz Keniju, kur vadīju evaņģelizācijas sanāksmju seriju Niamiras pilsētā un lūgšanu nedēļu kristīgā vidusskolā, mani uzaicināja nākamā gadā vadīt dažus intensīvus kursus topošajiem mācītājiem Bugemas universitātē, Ugandā. Viens no studentiem uzaicināja mani nākamā gadā atbraukt uz viņa draudzi Ibandas pilsētā un vadīt evaņģelizācijas sanāksmes.

Pērn oktobrī uz Afriku devos kopā ar nelielu savas Glendāles draudzes grupu. Līdzī brauca datorspeciālists Maikls Konrads (Michael Conrad), viņa dzīvesbiedre, medicīniskā administratore Lorija Džonsone (Laurie Johnson), pensionēta aviokompanijas Delta darbiniece Vinnija Alseibara (Vinnie Alsaybar), mana sekretāre baznīcā Berenise Kastro (Berenice de Castro) un man par lielu prieku mana dzīvesbiedre, psihiatriskās klīnikas sociālā darbiniece Juta.

Ikviens bija nolēmis izmantot savas profesionālās un personīgās prasmes, un visus vadīja arī pietiekami liels entuziasms, lai būtu ar mieru maksāt samērā lielu ceļa naudu un ziedot trīs nedēļas no sava atvaļinājuma. Visi bija pārliecināti, ka brauciens ir noteikti šādu pūļu un izdevumu vērts, jo mēs visi atgriezāties mājās ar citādu pasaules redzējumu un gluži jaunu perspektīvu uz dzīvi.

Lidojums uz Afriku un pirmie iespaidi

Ceļojumu sākām Losandželosā, vispirms devāmies uz Amsterdamu un no turienes uz Ugandu. Vēlu vakarā ieradāmies Ugandas galvaspilsētas Kampalas lidostā Entebē. Afrikāņu draugi mūs jau gaidīja, lai vestu uz viesnīcu Kampalā. Sākām braukt, kad pulkstenis bija pāri vienpadsmitiem vakarā, bet ielas pilnas cilvēku, kuŗi kājām, divritēņiem, motocikliem vai auto kaut kur devās. Jāpiebilst, ka, salīdzinot ar rietumu pilsētām, ar ielām tur jāsaprot pavisam kas cits. Labākajā gadījumā ielas braucamā daļa klāta ar vairāk vai mazāk kvalitatīvu asfaltu, bet biežāk tā ir sarkana, bedraina zeme. Braucamai daļai abās pusēs parasti ir diezgan šaurs grāvis, pa kuŗu plūst smirdīgs kanalizācijas ūdens. Ik pa gabaliņam grāvjiem pāri ved mazi improvizēti tiltiņi vai pārņemti dēļi, pa ko var pārbraukt ar divritēni vai motociklu. Otrpus grāvim ir diezgan plata josla sarkanas, mālainas zemes un aiz tās virknējas vienkāršas betona, koka vai cita materiāla mājiņas, kas nu īpašniekam bijis pa kabatai. Šajās mājās parasti ir divas telpas – priekšējā veikalam, otra aizmugurē dzīvošanai. Veikala priekšā starp mājām un kanāli-

zācijas grāvi uz sarkanās zemes izliktas dažnedažādas preces. Te tad arī notiek visa sabiedriskā dzīve, kas nerimst līdz vēlam vakaram.

Satiksme Ugandā, tāpat kā visās bijušajās britu kolonijās, ir pa ceļa kreiso pusi. Mūs ar Jutu tas nepārsteidza, jo esam dzīvojuši Anglijā un braukuši pa ceļu kreiso pusi, bet pārējiem grupas dalībniekiem radās iemesls uztraukuma pilniem izsaučieniem un jokiem.

Ceļu no lidostas līdz viesnīcai pieblīvēja visdažādākie transportlīdzekļi. Ugandā braucēji ievēro satiksmes noteikumus, bet tikai gadījumos, ja nav jāsteidzas. Citās reizēs var sagaidīt visu ko. Redzējām, ka auto brauc pāri krustojumam, kaut deg sarkanais signāls, jo šoferim taču nav laika gaidīt. Lielāka auto īpašnieks, ja viņam jātiek uz galvenā ceļa, nerespektē citu, kam mazāki spēkrati, lai tas gaida. Gājējiem pie pārejas ļoti jāuzmanās, jo braucēji ir pārliecināti, ka neviens netaisīs pašnāvību, metoties zem auto. Ko par to saka policisti? Tas ir interesants jautājums Ugandā un arī citur Afrikā. Policistu algas nav pārāk lielas, bet varas un naudas kāre nebūt ne maza. Braucējs, ko uz ceļa aptur policists, ir pilnīgi viņa varā. Viņš apiet automašīnai apkārt un, ja centīsies, noteikti atradīs kādu „pārkāpumu”. Mums bija noīrēts miniautobuss, ko Ugandā sauc par matatu un kas ir viens no populārākajiem transporta veidiem. Izrādījās, ka autobusiņam nodilusi viena riepa. Ik pa laikam mūs apturēja kāds policists un norādīja uz šo trūkumu. Šķita, ka mūsu šofera saruna un kaulēšanās ar policistiem bija vesela māksla, kuŗas mērķis panākt, lai policists pieprasītu pēc iespējas mazāku kukuli un lai nepaziņotu par savu „ķērienu” nākamajam policistam, kas sēž ceļmalā dažas jūdzes tālāk. Nereti tā arī notika. Samaksājuši vienam policistam, pēc dažām jūdzēm mūs apturēja nākamais, kas saņēmis ziņu no sava kolēģa par iespēju iedzīvoties uz musunga – baltā cilvēka rēķina.

Tipiska iela Ugandā

Uz ceļiem var redzēt visdažādākos un pārsteidzošākos transportlīdzekļus. Šķiet, ne braucējiem, ne pārējiem tur nav nekādu drošības reglamentu, nav arī nekāda uztraukuma par transportlīdzekļa izplūdes gāzēm. Lielākoties mp visiem spēkratiem izplūst iespaidīgi un kupli zilu dūmu mākoņi. Visvairāk gaisa piesārņojumu jutām atceļā, kad no mūsu pēdējās apmešanās vietas Kampalā devāmies uz Entebes lidostu. Nonācām neticami blīvā satiksmes sastrēgumā, kaut arī izbraucām pietiekami agri, lai nebūtu jāsteidzas. Bija pievakare un saule jau norietējusi. Šoferis centās atrast citu ceļu, bet iekļuvām tādā sastrēgumā, ka stundas laikā tikām uz priekšu tikai kādu pusjūdzi. Tādu sastrēgumu vēl nebijām piedzīvojuši. Salīdzinājumā ar to braukšana pa Losandželas lielceļiem ir tīrā bērnu spēlīte. Ugandā ikviens autobraucējs izmanto katru iespēju tikt uz priekšu, pat brauks satiksmei pretējā virzienā vai pāri kanalizācijas grāvim veikalu priekšā. Tāpēc rodas stundām ilgi neatšķetināmi sastrēgumi. Un to visu vēl papildina neskaitāmo spēkratu radītie zilie biezie dūmi. Mēs sākām baiļoties par savu dzīvību, jo radās sajūta, ka drīz vien šajā dvingā nosmaksim. Un galvenais, nekādi nebija iespējams tikt no

Motociklu transports

šīs vietas projām. Beidzot brīnumainā kārtā mūsu šoferis izmanījās izlavīties no šī nāves slazda un atrast ceļu uz lidostu.

Viens no galvenajiem transportlīdzekļiem Afrikā saprotamu iemeslu dēļ ir motocikls. Vienīgi turīgi cilvēki, ārsti un dažādu veiksmīgu uzņēmumu īpašnieki spēj iegādāties auto. Arī motociklu vairākums turieniešu nekad nevarētu nopirkt. Ugandā nav (vismaz es neesmu redzējis) autotaksometru, bet pasažierus pārvadāt piedāvā ar motocikliem. Tas ir samērā lēts transporta veids un tāpēc visās malās redzami motociklu taksometri. Un tos izmanto ne tikai viens, bet pat divi un trīs pasažieri vienlaikus. Nereti redzējam vadītāju burtiski sēžam uz motocikla benzīntvertnes un aiz muguras viņam ģimenīti – vīru, dūšīgu sievu un vēl mazu bērnu. Reiz novēroju kādu motociklistu ar palielu dīvānu veiksmīgi manevrējam starp citiem braucējiem.

Viesnīca Kampalā izrādījās samērā laba, vienīgi no rīta manas ausis satricināja vairāki skaļi kliedziņi, kad mūsu grupas dalībnieki atklāja, ka no dušas plūst nevis silts, bet gan ledusauksts ūdens.

Mūsu ceļojuma galamērķis bija Mbararas pilsēta Ugandas dienvidrietumu daļā, apmēram 250 km no galvaspilsētas Kampalas, bet braucām visu dienu, jo ceļi šajā valstī, tāpat kā citur Afrikā, ir pabriesmīgi. Šķiet, ka ceļi pastāvīgi tiek remontēti, bet remonts ilgst gadiem, gandrīz tāpat kā tas notiek ar 405. lielceļu Losandželosā, tāpēc rodas lieli satiksmes sastrēgumi.

Protams visi, kas dodas uz Afriku, cer ieraudzīt daudzus dzīvniekus. Dzīvnieku Afrikā ir tiešām daudz, ceļmalā redzamas antilopes, zebas un visvairāk babūnu, kas diedelē banānus. Eksotiskie dzīvnieki – lauvas, ziloņi un žirafes ceļa malās nav redzami. Tos skatīties jābrauc uz nacionāliem parkiem, kur lauvas, ziloņi, žirafes, degunradži un citi eksotiski dzīvnieki dzīvo savvaļā. Mūsu plāns bija desmit dienas strādāt Mbararā un pēc tam trīs dienas pavadīt Karalienes Elizabetes nacionālajā parkā (Queen Elizabeth national Park).

Ugandieši ir ļoti viesmīlīgi. Pret ciemiņiem viņi izturas ar lielu cieņu un, uzaicinot savās mājās, noteikti piedāvās ēdienu un jutīsies apvainoti, ja no tā atteiksies. Tas nereti rada lielus sarežģījumus. Braucot uz Afriku vai kādu citu trešās pasaules valsti, ir ārkārtīgi svarīgi izvairīties no saslimšanas. Iebraucējiem galvenais saslimšanas iemesls ir ūdens un ēdiens. Dzeramais ūdens Ugandā parasti ir apšaubāmas kvalitātes, it īpaši iebraucējiem, kuņu organisms nav pieradis pie vietējiem piesārņojumiem un ūdenī mītošajām baktērijām un parazītiem. Tāpēc dzērām tikai rūpnieciski fasētu ūdeni no pudelēm un to lietojām, pat zobus tīrot. Izvairījāmies ēst svaigus dārzeņus, jo tie varētu būt mazgāti netīrā ūdenī. Par laimi neviens no mūsu grupas ceļojuma laikā nesa-

slima. Pirmo reizi, aizbraucis uz Keniju 2007. gadā, es ceļojuma beigās smagi saslimu. Tagad vienmēr uzmanos, ko Afrikā dzešu un ēdu, un vairs neesmu slimojis.

Pa ceļam uz Mbararu šķērsojam ekvatoru, kas bija ļoti interesants notikums citādi vienmuļajā braucienā. Šī ģeografiskā reālitate Ugandā tiek izmantota tūristu pievilksanai un ir stipri komerciālizēta. Tajā vietā ir rinda suvenīru veikalu, kuŗos pārdod visādus nieciņus par ekvatoru un ģeografiskiem faktiem. Ir arī drēbju veikali un neliela ēstuve. Tūristi var nopirkt sertifikātu, kas apliecina faktu, ka viņi stāvējuši uz ekvatora. To mēs arī izdarījām un iemūžinājām sevi fotografijās, stāvot ar vienu kāju ziemeļū, ar otru – dienvidu puslodē. Tajā vietā pāri ceļam novilkta trekna dzeltena svītra, kas apzīmē ekvatora līniju, un abās pusēs ceļam uzcelti obeliski ar uzrakstu, ka šeit šķērsojam ekvatoru.

Interesants bija arī demonstrējums, ka katrā ekvatora pusē ūdens no izlietnes iztek savādāk. Ziemeļū pusē ekvatoram ūdens, iztekot izlietnē, griežoties pulksteņrādītāja virzienā, bet dienvidu pusē – pretēji pulksteņrādītāja virzienam. Savukārt tieši uz ekvatora ūdens nemaz negriežas, bet tek taisni lejup. Tā kā iepriekš par šādu parādību nebijām dzirdējuši, šos demonstrējumus vērojām ar interesi. Vēlāk, papētot tīmeklī, atklājām, ka Ugandā tūristi tiek veikli apmānīti, protams, par samaksu. Ticējumam par atšķirīgu ūdens griešanos pie ekvatora, ko izmanto veiklie uzņēmēji, pamatā ir tā saucamā Koriolisa inerces novirze, kas ir reāla parādība zemeslodes formas dēļ, tā var ietekmēt gaisa masas un lielos attālumos, bet ne ūdens cirkulācijas atšķirības dažu metru attālumā.

Mūsu misija

Mans galvenais uzdevums bija katru vakaru uzrunāt vietējās pilsētas iedzīvotājus desmit dienu sanāksmju sērijā un tajā pašā laikā katru rītu vietējā kristīgajā vidusskolā vadīt rīta sanāksmes studentiem. Manu ceļabiedru pienākums bija vadīt bērnu nodarbības. Jūta apņēmās konsultēt cilvēkus, kuŗiem radušās problēmas, un tādu izrādījās ļoti daudz. Maikls, Lorija Berenise un Vinnija savās baznīcās pieradušas vadīt nodarbības bērniem, bet Ugandā viņiem bija citāda, pavisam jauna un nezināma vide. Uz bērnu sanāksmēm ieradās ne tikai vietējās draudzes locekļu bērni un kristīgās pamatskolas skolēni, bet arī daudzi no ciema, katru vakaru 150-200 bērnu. Bērni bija ļoti paklausīgi un uzmanīgi klausījās, līdz aptvēra, ka viesskolotāji ne tuvu nav tik stingri kā viņu vecāki un vietējie skolotāji. Pēc tam šo bērnu baru novaldīt bija daudz grūtāk, un mūsu grupas dalībnieki sāka lietot nedaudz stingrākas disciplināras mācīšanas metodes.

Pēdējā sanāksmes dienā nolēmām bērniem sagādāt pārsteigumu, parādot bērnu filmu un pēc tam katru pacienājot ar gabaliņu kūkas. Filma izrādījās īsts magnēts,

Mūsu grupas dalībnieki

un visi 200 bērni sēdēja, acis no ekrāna nenovērsdami. Drīz vien sapratām, kam piemīt vēl lielāks pievilksanas spēks. Tiklīdz sākām cilāt jau iepriekš sagādātās tortes, bērnu uzmanība no filmas pievērsās gardumiem. Ātri vien pie tortes galdiem izveidojās pašorganizēta gaŗa rinda. Katram tika pa gabaliņam. Ievērojām, ka daži bērni centās ielavīties rindā otru reizi, lai dabūtu gabaliņu arī savam brālītim vai māsiņai. Afrikā nav nekas neparasts, ka piecus vai sešus gadus vecs ķipars ir pilnīgi atbildīgs par jaunāko brālīti vai māsiņu – nēsā uz muguras, pieskata un gādā par viņu vajadzībām. Pēc tam, kad visi tortes gabaliņi bija izdalīti un mūsu grupas dalībnieki gatavojās savākt pārpalikumus un drupačas iemest atkritumu urnās, vietējie sāka protestēt, visu savāca maisiņos un sadalīja starp vietējām skolotājām, kuŗas mums palīdzēja.

Nacionālais parks un Dvīņu ezeri

Pēc desmit dienu ilgās darbošanās Mbararā jutāmies noguruši. Priecājāmies, ka varēsim trīs dienas pavadīt Nacionālajā parkā, vērojot Afrikas dzīvniekus. Brauciens uz šo parku no Mbararas ilga gandrīz veselu dienu. Parkam tuvojoties, vispirms ieraudzījām babūnus, kas ceļmalā no tūristiem diedelēja banānus. Pēc tam nīlzirgus, bifeļus, antilopes, ziloņus un daudz un dažādus citus dzīvniekus un putnus. Sākumā katrs pamanītais dzīvnieks braucējiem autobusā izraisīja satraukumu, visi meklēja fotoaparātus. Braucot tālāk un redzot arvien vairāk dzīvnieku, satraukums sāka norimt. Nākamajā dienā visi dzīvnieki jau likās pierasti un vairs nekas īpašs. Vienīgais, ko vēl gribējās – sastapties ar pašu zvēru karali lauvu. Tas likās kā ceļojuma galamērķis, ko gaidījām ar nepacietību. Beidzot mūsu gīds satraukti paziņoja, ka tuvojamies lauvu ģimenei. Diemžēl dzīvnieki atradās no mums pārāk tālu, lai tos labi redzētu. Tos varējām saskatīt tikai ar binokļiem un arī tad ne visai skaidri.

Šī bija mūsu priekšpēdējā diena Afrikā. No Nacionālā parka devāmies atpakaļ uz Mbararu pārnakšņot, lai nākamā rītā uzsāktu ceļojumu uz Kampalu un līdz vakaram sasniegtu lidostu Entebē.

Drīz nacionālais parks palika aiz muguras un cauri neskaitāmiem ciemiem un vienai otrai mazai pilsētiņai palēnām virzījāmies Mbararas virzienā. Draugi vēlējās mums parādīt pa ceļam vēl tikai vienu skaistu vietu – Dvīņu ezerus, kas esot ļoti ievērojami.

Sasnieguši pilsētiņu, kuŗas tuvumā šie Dvīņu ezeri atrodas, jutāmies pārsteigti, ka vajadzēja nolīgt kādu vietējo gīdu, lai ezerus atrastu. Nogriezāmies no lielā ceļa un sākām braukt augšup pa mazu zemes ceļu, kas pēc nesenojām lietū gāzēm bija izmircis un dubļains. Brīnījāmies, ka braucamais ceļš uz slaveniem un skaistiem ezeriem ir tik necils un nezināms, jeb, pareizāk sakot, ceļa vispār nebija. Pēc 10-15 minūšu brauciena ceļš arvien vairāk sašaurinājās un brīžiem veda tik stāvā kalnā, ka riteņi sāka buksēt. Beidzot šoferis nolēma, ka tālāk ceļš nav izbraucams un, ar lielām grūtībām un stumšanu apgriezuši autobusu apkārt, to atstājām un gājām kājām. Tā kā smidzināja lietū, vietējie draugi mums par lietussargiem piedāvāja banānu lapas, kas nedaudz palīdzēja. Ceļā uz Dvīņu ezeriem, kā jau tas Afrikā pierasts, mums pievienojās vietējie bērni, mēģinot uzsākt sarunas. Kāda apmēram 12 gadu veca meitene, vārdā Mērija, centās turēties tuvāk Vinnijai un drīz vien bija izstāstījusi visu savu dzīves stāstu – viņas vecāki miruši, viņa kopā ar diviem brāļiem un māsu dzīvojoja pie vecāsmātes, kam grūti par viņiem rūpēties. Un tad, pēc ilgāka klusuma brīža meitene sadūšojās un ar lūdzošām acīm un cerības dzirkstelīti sirdī beidzot uzdrošinājās izsacīt lūgumu, kuŗa dēļ viņa bija uzsākusi sarunu ar Vinniju: „Lūdzu, vai tu nevarētu būt mana māte?” Mums visiem, dzirdot šo jautājumu, acīs saskrēja asaras. Acīmredzot Mērija bija gauži izmisusi, ja lūdza ko tādu pilnīgi svešai sievietei. Mēs bieži žēlojamies par vienu otru iedomātu vai īstu neērtību un problēmu savā dzīvē, bet nespējam iedomāties, ka citās zemēs tik daudzi cilvēki un bērni pakļauti patiesām grūtībām un pat bezizejai. Šādi piedzīvojumi mums palīdzēja novērtēt un just pateicību par svētību un labklājību, ko bieži uzskatām kā pašu par sevi saprotamu un vairs nemaz neievērojam.

Ugandā ir apmēram 2,7 miljoni bāreņu (8% no visiem iedzīvotājiem, jo aptuveni katrs sestais bērns ir bārenis). Apmēram puse no viņiem par bāreņiem kļuvuši mērļa (AIDS) dēļ. Ne vienmēr viņu vecāki saslimuši ar mērli brīvā dzīvesveida dēļ, bet gan tāpēc, ka ir lielas veselības aprūpes nepilnības.

Mūsu baznīcas draudze Glendālē jau vairākus gadus gādā par vairākiem bāreņiem, patlaban – piecpadsmit bērniem. Šo mazo cilvēciņu liktenis ir neapskaužams.

Aivars Ozoliņš ar diviem Glendāles baznīcas draudzes locekļu aprūpētiem bāreņiem

Citi Glendāles baznīcas draudzes aprūpētie bāreņi

Juta Ozoliņa ar diviem bērniem, kuŗu tēvs ir smagi slims

Bērni, kuŗi zaudējuŗi vienu vai abus vecākus, labākajā gadījumā dzīvo pie kāda paziņas vai radnieka un praktiski viņu mājās ir kalpotāji. Viņiem nav nekādas nākotnes, jo mācīties skolā nav iespējams. Mēs uzņēmāmieŗi gādāt, lai „mūsu” bāreņi varētu mācīties skolā, iegūtu izglītību, iemācītos kādu amatu un vēlāk varētu gādāt par sevi un savu ģimeni. Nav nemaz jāziedo daudz, lai pilnībā mainītu viena bērna dzīvi un nodrošinātu viņam nākotni. Pietiek ar 400 ASV dolaru, lai viens bērns veselu gadu varētu mācīties internātskolā. Lūdzu sazināties ar mani, ja kāds no lasītājiem vēlētos palīdzēt kādam Ugandas bāreņim.

Dvīņu ezeri tieŗšām bija pasakaini skaisti un meklēšanas vērti. Abi ezeri ir viens otram līdzās, bet krasi atšķirīgos līmeņos – viens no tiem atrodas daudz augstāk par otru. Papriecājuŗies par skaistajiem skatiem un pēc sirds patikas redzēto nofotografējuŗi, devāmies atpakaļ uz matatu, priecādamies, ka tiksīm zem jumta un varēŗim mierīgi atpūsties līdz Mbararai. Tomēr neviens no mums nespēja iedomāties, ka tās dienas īstie piedzīvojumi vēl nemaz nav īsti sākuŗies. Braucot lejup pa izmirkuŗo un ŗauro zemes ceļu (ko par ceļu nemaz nevar saukt), matatu brīŗiem meŗonīgi svaidījās no vienas puses uz otru, visiem izraisot lielu jautrību. Tomēr drīŗ ŗi mētāŗšanās kļuva tik intensīva, ka sākām stingrāk turēties pie saviem sēdekļiem, un mūs pārņēma bailes. Un tieŗšām, drīŗ mini-autobusiņŗ palēcās gaisā tik augstu, ka aizmugurēŗjie riteņi noslīdēja no ceļa. Tāŗad bijām iestrēguŗi. Izkāpuŗi ārā, redzēŗjām, ka ŗeit ceļa nemaz nav. ŗoferis bija braucis pa kāda lauka nedaudz paaugstināŗto, ar zālēm apauguŗo malu. Sapratām, ka bez palīdzības ārā netikt, jo, lai kā ŗoferis centās, aizmugurēŗjie riteņi grieŗoties tikai ar vien dziļāk iegrima mīkstajā melnzemē.

Nebija ilgi jāgaida, kad vietēŗjā ciema iedzīvotāji sanāca lielā skaitā vērot ŗo „izklaidi”, un daudzi labprāt pie-

Autobuss neglābjami iestrēdzis uz lauka

dāvāŗjās palīdzēt gan ar padomu, gan zemes rakšanu, gan autobusa stumŗšanu. Pēc vairāku stundu darboŗšanās un visu ciema vīru sparīgas stumŗšanas autobuss beidzot sasniedza cietāku pamatu. Tagad vēl tikai vajadzēja norēķināties ar palīgiem, kuŗi visi gribēja nopelnīt, un, protams, arī ar lauka īpaŗnieku, kas mūsu nelaimē saskatīŗja financiālu iespēju. Viņŗ pieprasīŗja smieklīgi augstu summu, kas vairākas reizes pārsniedza ienākumus, ko viņŗ varētu saņemt no visas sava lauka raŗas. Protams, Afrikā visi kaulēŗjas, un beidzot viņŗ bija ar mieru par nodarītajiem zaudēŗjumiem saņemt atbilstoŗu summu, un mēs varēŗjām doties ceļā.

Mūsu piedzīvojumi Afrikā bija beiguŗies. Atpakaļceļŗ uz mājām noritēja bez pārsteigumiem. Mūs pārņēma savāda, nedaudz skumja noskaŗņa. Jutāmies cits citam daudz tuvāki, jo kopēŗjais piedzīvojums visus vienoja. Bijām kopā strādājuŗi citu labā, redzēŗjām, ka cilvēki, kam nepieder nekas, ir priecīgi, pateicīgi un laimīgi. Apbrīnojami, bet ŗajā īsajā laikā, ko pavadīŗjām Afrikā, bijām stipri izmainīŗjuŗies. Lielākais ieguvums – mums radās pilnīgi jauns skatīŗjums uz dzīvi.

Aivars Ozoliņŗ

Pie viena no Dvīņu ezeriem

**DIENVIDKALIFORNIJAS LATVIEŠU
EV. LUT. DRAUDZES DĀMU KOMITEJA
IELŪDZ UZ**

DRAUDZES RUDENS BAZĀRU

Svētdien, 2013. gada 6. oktobrī plkst. 12:30

**Losandželosas latviešu namā, 1955 Riverside Dr.
Loterija Siltas pusdienas Kafijas galds**

*Šis ir lielākais dāmu komitejas līdzekļu vākšanas
sarīkojums draudzes darba veicināšanai, tāpēc
aicinām palīdzēt gan finansiāli, gan nākot talkā.*

**Mantas var nodot svētdienās, pēc dievkalpojuma
draudzes darbiniecēm vai sazinoties pa tālruni –
ar Tamāru Rūsi par lielo loteriju: 949-443-2150
ar Dzintru Lejneci par mazo loteriju: 714-968-9992
ar Birutu Šulcu par kafijas galdu: 626-443-8464**

Foto: Zinta Kūlīte

Kur mīt visskaistākās sievietes?

Tīmekļa vietnē www.randomstory.org nosauktas desmit valstis, kurās ir visskaistākās sievietes: 1. Latvija, 2. Zviedrija, 3. Brazīlija, 4. Spānija, 5. Krievija, 6. Francija, 7. Indija, 8. Itālija, 9. Argentīna, 10. Dienvidāfrika.

Iespējams tomēr, ka visskaistākās sievietes ir ASV, jo te dzīvo visu sarakstā minēto valstu pārstāves.

Rīgas Domscolas inspektora ģimenē dzimušais dzejnieks Bazīlijs Plīnijs (~1540-1605) jau senos laikos pamānījis latviešu skaistumu. Darbā „Cildenās Rīgas, Livonijas mētropoles slavinājums”, kas izdots latīņu valodā Leipcigā 1595. gadā (latviešu valodā to pārtulkoja Leons Briedis 1997. gadā) viņš cildina, cik skaistas ir Rīgas sievietes: arī viszemākā slāņa meitenes liktu pat Grieķijas Helēnai justies skaudīgai.

Komponists Imants Mežaraups (1958-2013) ar Bazīlija Plīnija tekstu sacerēja skaņdarbu „Ōda Rīgai”, ko vēlējās atskaņot Rīgas 800 gadu svētkos. Iecere toreiz neīstenojās, „Ōda Rīgai” pirmatskaņojums notika Rīgas svētkos 2012. gada 19. augustā.

**ALAs mājaslapā www.alausa.org
ir ziņas par ALAs apgāda
jaunajām grāmatām**

Kurš no viņiem ir latvietis?

Informācijas Biļetena septembra numurā pie raksta „No Sanpedro uz Honolulu” 19. lpp. bija ievietota šī fotogrāfija ar parakstu – uzminēt, kurš no attēlā redzamajiem vīriem ir latvietis.

Inguna Galviņa un Juris Riekstiņš uzminēja, ka latvietis Ēriks Bērziņš ir aizmugurē otrais no kreisās puses (ar bārdu).

I. Galviņa un J. Riekstiņš saņems pārsteiguma balvu.

Latvian Ev. Luth. Church of So. Calif.
LATVIEŠU SABIEDRISKAIS CENTRS
1927 Riverside Drive
LOS ANGELES, CALIF. 90039-3704

NON-PROFIT ORG.
U.S. POSTAGE
PAID
Permit No. 78
NORTH HOLLYWOOD, CA

CHANGE SERVICE REQUESTED

(DATED MATERIAL)

PLEASE DO NOT DELAY

Skaitlis aiz adresāta vārda un uzvārda rāda, **par kādu gadu** biedrībai samaksāta biedru nauda vai maksāts par INFORMĀCIJAS BIĻETENA abonementu.

B nozīmē «DK Latviešu biedrības biedrs»; **A** nozīmē «IB abonents»;

S nozīmē «students»; **P** nozīmē «paraugeksemplārs».

Lūdzu izgriezt un nosūtīt kopā ar čeku:

DIENVIDKALIFORNIJAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS KASIERIM

Vēlos būt Dienvidkalifornijas latviešu biedrības biedrs.

Nosūtu Dienvidkalifornijas latviešu biedrības biedru naudu par 20__ . gadu \$ 25.00

Biedru nauda ģimenei – \$40

Biedrības biedriem Informācijas Biļetenu piesūta par brīvu!

(nevajadzīgo svītrot)

Nevēlos būt Dienvidkalifornijas latviešu biedrības biedrs,

bet vēlos saņemt Informācijas Biļetenu.

Nosūtu abonēšanas maksu par 20__ . gadu .....\$ 35.00

Esmu students. Vēlos saņemt Informācijas Biļetenu.

Nosūtu abonēšanas maksu par 20__ . gadu .....\$ 5.00

Papildus ziedoju Dienvidkalifornijas latviešu biedrības darbam: .....\$ ____

Kopā \$ ____

Uzvārds, vārds, adrese un tālrunis: _____

_____

elektroniskā pasta adrese: _____

Čekus lūdzam izrakstīt: LATVIAN ASSOCIATION OF SO CALIF., un nosūtīt:

Mrs. Tamāra Kalniņa 252 E Garden Green, Port Hueneme, CA 93041

Nama uzraugu tālrunis: 951-965-0748; Informācijas biļetens tīmeklī: www.biletens.com

Dienvidkalifornijas latviešu nams atrodas Losandželosā, 1955 Riverside Drive, un sasniedzams ar 96. autobusu (no Burbankas stacijas) – Newell un Riverside Drive pietura